

ክፍል ስድስት

የአመራር ሌጋ

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

የአመራር ሌጋሲ፡- የክርስቶስን ሌጋሲ መከተል!

- ◆ “አገልግሎቴን አከብራለሁ።” (ሮሜ 11÷14)
- ◆ “እንደ እርሱ ያለ ስለ ኑሮአችሁ በቅንነት የሚጨነቅ ግንም የለችምና፤ ሁሉ የራሳቸውን ይፈልጋሉና፤ የክርስቶስ ኢየሱስን አይደለም።” (ፊል. 2÷20-21)
- ◆ “ሲመሠክርለትም፡- እንደ ልቤ የሆነ ሰው ፈቃዴንም ሁሉ የሚያደረግ የእሴይን ልጅ ዳዊትን አገኘሁ አለ። ... ዳዊትም በራሱ ዘመን የእግዚአብሔርን ሐሳብ ካገለገለ በኋላ አንቀሳፋ።” (ዮሐዋ. ሥራ 13÷22÷36)
- ◆ “ያመንሁትን አውቃለሁና፤ የሰጠሁትንም አደራ እስከዚያ ቀን ድረስ ሊጠብቅ እንዲችል ተረድቼአለሁ።...” (2ጢሞ. 1÷12))
- ◆ “...መልካሙን ገድል ተጋድዬአለሁ፤ ሩጫውን ጨርሼአለሁ፤ ሃይማኖትን ጠብቄአለሁ።...” (2ጢሞ. 4÷6-8)
- ◆ “እኔ ሳደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁሁ።” (ዮሐ. 17÷4)

I. መግቢያ፡-

ብዙ ፓስተሮችና መሪዎች እግዚአብሔር የጠራቸውን ጥሪ፥ በውስጣቸው የሚቀጣጠል የጌታ ሥራ ቅንፃት፥ የተቀበሉትም ራዕይና እግዚአብሔር ያዘጋጀላቸውን መዳረሻ በመረዳት እያገለገሉ እንደ ሆነ የዓይን ምሥክር ነኝ። በዚህም አገልግሎታቸው የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን እንደ ታነፀች፥ እንዳደገች፥ እየሰፋች እንደ ሄደችና የጌታም ሥራ እየፀና እንደሆነ አልጠራጠርም። ለዚህም እግዚአብሔርን ልናከብርና ልናመሰግንው ይገባል። በአንፃሩ በዚህ በምንኖርበት ዘመን የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና አገልጋዮች ምኞት ቀስ በቀስ እንደ ሰናፍጭ ቅንጣት እያደገ፥ በኋላም ምድርን እየዋጠ ከሚሄድ ከእግዚአብሔር መንግሥት ይልቅ፤ በአንድ ጊዜ በአቋራጭ መንገድ የሚፈነዳ ጊዜያዊ አገልግሎት ላይ፤ በታማኝነት የጌታን ሥራ በእርጋታ ከማገልገል ይልቅ፤ በአጭር ጊዜ ዝነኛ መሆንን፤ በየዋሃትና በትህትና ከቅንነት ጋር የተጠሩለትን ሕዝብ ከማገልገል ይልቅ፤ የሥልጣንና የኃይል እርከን መወጣጫ ማድረግን፤ ዘላቂ የሆነና ዘላለማዊነት ያለው የጌታ ኢየሱስን ሌጋሲ ከመከተል ይልቅ፤ የሠሩትን በማፍረስ ጊዜያዊ የሰውን ክብር መፈለግ ከሆነ ቆይቷል።

ስለዚህ ምን ያህል ፓስተሮችና መሪዎች ለሚቀጥለው ትውልድ ሊያስተላልፉ የሚችሉትን የሕይወትና የአገልግሎት ቅርስ አመራራቸውን በማስተዋል እያገለገሉናቸው? የሚለው ጥያቄ በቁም ነገር ልንጠይቀው የሚገባን ጥያቄ ነው። እግዚአብሔር አስደናቂ በሆነ መንገድ ለራሱ ክብርና መንግሥት አስነሥቷቸው የነበሩ አገልጋዮች የአንዳንዶች ጸጋ ሲደበዝዝ፥ የነበራቸው ራዕይ ሲታጠፍ፥ የራሳቸውን ስምና የአገልግሎት ስያሜ ለማስጸደቅ ሲታገሉ፥ እጅግ ይወዷቸው ከነበሩት የቅርብ ወዳጆች ከሆኑ አገልጋዮችና መሪዎች ጋር የማይፈወስ ቁስል ሲፈጥሩና፥ እርስ በርስ ለመጠፋፋትም አንዱ የሌላውን ጸጋና ጥሪ ሲያናንቅ፥ በጉዞ ላይ በጽኑ እንደቆሰለ ሰው ሲያነክሱና የድሮ ፍቅራቸው ሲሟጠጥ ማየት የእግዚአብሔር መንግሥት ጉዳይ ለገባውና፥ ጌታ ለጠራቸው ሰዎች የሚናጥ ልብ ላለው ሰው እንቅልፍ የሚያሳጣ ጉዳይ ነው።

ስለዚህ በአገልግሎት ላይ ያለነው ፓስተሮችና መሪዎች ሁሉ የአመራርን ሌጋሲ በተመለከተ ልዩ ትኩረት ሰጥተን መዳሰስና፥ በቀረልን የሕይወት ዘመናችን የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ሌጋሲ ለመከተል በፍፁም መሰጠት ልንቆርጥ ይገባል ብዬ አምናለሁ።

II. የክርስቶስ ኢየሱስ ሌጋሲ፡-

❖ “ከእኔም ተማሩ፤ እኔ የዋህ፥ በልቤም ትሑት ነኝና” (ማቴ. 11፥ 29)

በመጀመሪያ እንደ መሪዎች ልንገነዘበው የሚገባን ነገር ስለ ቅርስ አመራር ለመዳሰስ በምንሞክርበት ጊዜ የራሳችን ሌጋሲ ሳይሆን፥ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስን ሌጋሲ በእኛ ሕይወትና አገልግሎት ውስጥ ለማንጸባረቅ መሆኑን ነው። ከዚህ የተሻለና የከበረ ሌጋሲ የለም!!! የክርስቶስ ኢየሱስን ሌጋሲ ለማየት የእርሱ ሕይወት፥ አገልግሎትና አመራር በብዙ ማስተዋል ልናጠናው፥ የሕይወታችንም ሆነ የአገልግሎታችን ሞዴል አድርገን ልንወስደው የልቤ ናፍቆትና የዘወትር ጸሎቴ ነው። ይህን ለማየት የሚያስችለን በመጠኑ የጌታን ሌጋሲ በአመራሩ ዘመን (በምድር አገልግሎቱ) የገለጸውን “የዋህነትና ትሕትና” እንመለከታለን።

ሀ. የክርስቶስ የዋህነትና ትሕትና፡-

1. የኢየሱስ ክርስቶስ አወላለድ ከመጀመሪያው ጀምሮ ጥያቄ የሚፈጥር ነበር፡- ለማርያም (ሉቃስ 1፥34)፥ ለዮሴፍ (ማቴ. 1፥18-19)፥ ለሰብዓ ሰገል (ማቴ. 2፥1-2)፥ ለሄሮድስም (ማቴ. 2፥23-4)፤ ጥያቄ የሚፈጥር ነበር። ከዚህም በተጨማሪ ለፈሪሳውያን፤ ሰዱቃውያንና ጸሐፍትም በኢየሱስ ላይ ከመወለዱ ጋር በተያያዘ የአሸሙር ንግግር ሊናገሩም ምክኒያት ሆኖ ነበር። (ዮሐ. 8፥1-11)

2. የሮም ንጉሥ የነበረው ቄሣር ላወጣው አዋጅ “የስም ምዝገባ” ሕግም ኢየሱስ መገዛት ነበረበት። (ሉቃስ 2፥1-7) አወላለዱም በከብቶች ግርግም ከመሆኑም ሌላ፤ ገና እንደ ተወለደም ከቤተልሔም፥ ይሁዳ፥ ናዝሬት ወደምትባል የገሊላ አንዷ ከተማ መወሰድ ነበረበት። የአማልክት አምላክ፥ የጌቶች ጌታ፥ የነገሥታት ንጉሥ የሆነው ጌታ ለሰው ደንብና ሥርዓት መገዛት ነበረበት። እንደ ማናቸውም ሕዝብም “የሕዝብ ቆጠራ ውስጥ መግባት ነበረበት። ለዓይን የማትሞላና የተናቀችን ከተማ አንድም ነቢይ ወጥቶባት የማታውቀውን የናዝሬት ከተማ ሳያፍርባት “የናዝሬቱ ኢየሱስ” ለመባል መፍቀዱ የትሕትናውን ልቀትና ጥልቀት ያሳያል።

3. ይህ አላንስ ብሎ፥ ሄሮድስ የኢየሱስን ሕይወት ለማጥፋትና ለመማደል ስለፈለገ፤ በዚህ ክፉ፥ ብዙ ሕፃናትንም በሰበቡ የገደለ ጨካኝ ንጉሥ እጅ እንዳይገደል ወደ ግብፅ መወሰድና የስደተኞች ልጅ ስደተኛ መሆን ነበረበት። (ማቴ. 2፥13-15)

4. ያጉረሰውን እጁን መልሶ እንደሚነክሰው እያወቀ፥ ውሃና ፎጣ አንስቶ የይሁዳንም እግር አጥቧል። (ዮሐ. 13፥4-11)

5. በቤተሰቦቹ መሃልም ብቸኛ (ዮሐ. 7፥1-9)፤ በአደባባይ በሕዝቡ መሃልም ብቸኛ (ዮሐ. 7፥10-13)፤ በቤተ መቅደስም ብቸኛ ነበር። (ዮሐ. 7፥14-52) እንዲያውም በዮሐንስ 7፥53 ላይ “እያንዳንዱም ወደ ቤቱ ሄደ።” ይልና፤ በምዕርፍ 8፥ 1 ላይ ደግሞ “ኢየሱስ ግን ወደ ደብረ ዘይት ተራራ ሄደ።” ይላል። ሁሉም ሰው የሚሄድ ድበት ሥፍራና ቤት ወዳጅም ነበረው። ኢየሱስ ግን ካለ እግዚአብሔር አብ አባቱ በስተቀር ምንም አልነበረውም። እንዲያውም ጌታ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ፦ “እነሆ እያንዳንዳችሁ ወደ ቤት የምትበታተኑበት፥ እኔንም ለብቻይ የምትተዉበት ሰዓት ይመጣል፥ አሁንም ደርሶአል፤ ነገር ግን አብ ከእኔ ጋር ስለ ሆነ ብቻይን አይደለሁም።” ይላቸዋል። (ዮሐ. 16፥32፤ ማር. 14፥50)

6. በመስቀል ላይ ተስቅሎ እየተሰቃየ በነበረበት ወቅት ከተናገራቸው ሰባት ቃሎች መካከል አንዱ ለዚህ ሁሉ መከራ የዳረጉትንና ግድያቸውንም እየፈፀሙ ያሉትን ጠላቶቹን እንኳ ሳይቀር በፍቅርና በምሕረት አስቧቸዋል። “ኢየሱስም፥ አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው አለ።” (ሉቃስ 23፥34)

7. በመጨረሻም የነገር ሁሉ ጣሪያ ሆኖ የምናየው በመስቀል ላይ ራሱን ስለ እኛ ሲል መስዋዕት አድርጎ መስጠቱን ስናይ ነው። ሐዋርያው ጴጥሮስ “እናንተ ግን ቅዱሱን፥ ጻድቁንም ክዳችሁ ነፍስ ገዳዩን ሰው ይሰጣችሁ ዘንድ ለመናችሁ፤ የሕይወትንም ራስ ገደላችሁት።” (ዮሐዋ. ሥራ 3፥14-15) “እርሱንም በእግዚአብሔር በተወሰነው ሐሳቡና በቀደመው እውቀቱ ተሰጥቶ በዓመፀኞች እጅ ሰቅላችሁ ገደላችሁት፤ እግዚአብሔር ግን የሞትን ጣር አጥፍቶ አስነሣው፥ ሞት ይይዘው ዘንድ አልቻለምና።” ይላል። (ዮሐዋ. ሥራ 2፥23-24)

❖ “ትሀትናና እግዚአብሔርን መፍራት ባለጠግነት፥ ክብር፥ ሕይወትም ነው።” (ምሳሌ 22፥4)

ለ. የትሕትናና የየዋህነት ትርጉሙ ወሰን፦ (በግሪክ ቋንቋ)

1. “የራስን አስፈላጊነት በተለጠጠ፥ ከመጠን ባለፈና መንፈሳዊነት በጉደለው መንገድ ፈጽሞ ለሰከንድ እንኳን ለማሰብ አለመፈለግ ነው።”

2. “ትሕትናና የዋህነት የራስን መብት ሌላውን ሰው ለመጥቀም ሲባል መተው፥ ጥቅምንም ለማግኘት አለመፈለግ ነው።”

- ❖ የእኛ ሌጋሲ የክርስቶስ ኢየሱስን ሕይወት፥ የተወልደን የአመራር ሌጋሲ በእኛ ውስጥና፥ በእኛ ውስጥም አልፎ የራሱን ሌጋሲ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለሚቀጥለው ትውልድ እንዲገልጽ ለእርሱ መገዛት ነው!!!
- ❖ ዊልያም ቴምፕል የተባለው የእግዚአብሔር ሰው እንዲህ ብሏል፡-“ትሕትና ማለት ራስን ከሌሎች አሳንሶ ማየት፤ ወይም ከእግዚአብሔር የተሰጡንን ስጦታዎች ዝቅተኛና አነስተኛ አድርጎ ማሰብ አይደለም። ትሕትና ማለት ስለ ራስ ከማሰብ ፊልሞ ነፃ መውጣት ነው።”

❖ የእኔ ሜንተር ሆነው ለረዥም ዓመታት ሕይወቴንና አገልግሎቴን የቀረጹት (ከሁለት ዓመት በፊት ወደ ጌታ በክብር የተሰበሰቡት) ዶ/ር ጆን ስቶት እንዲህ ብለው ጽፈዋል፡- “ክርስቲያን መሪ ሥልጣኑን የሚለማመደው በኃይል ሳይሆን፥ በፍቅር፤ በግዴታ ሳይሆን፥ በምሳሌነት፤ ጨፍልቆ በማሳመን ሳይሆን፥ ማስተዋል በተሞላው ልመና ነው። መሪዎች ኃይል አላቸው፤ ኃይል ግን የተጠበቀና የለዘበ የሚያደርገው ራሳቸውን በትሕትና በመግዛት በሚያገለግሉት ሰዎች እጅ ነው።” ከዚህም በተጨማሪ እንዲህ ብለው ጽፈዋል፡- “በአንድ ጊዜ ታማኝና ዝነኛ መሆን አይቻልም። ኢየሱስ የሰጠውን ማስጠንቀቂያ እንደ ገና ልንሰማው ይገባል፡- ‘ሰዎች ሁሉ መልካም ሲናገሩላችሁ ወዮላችሁ፤’ (ሉቃስ 6፥26) ከዚህ ይልቅ ስለ መስቀሉ ብንሰብክ፤ እኛ ራሳችንም በመስቀሉ ተጠርቀን እናገኘው ይሆናል።”³⁸⁸

III. የሌጋሲ ትርጉሙ ወስንና አንድምታ፡-

- ❖ ሌጋሲ ማለት የአንድ ሰው የሕይወት አዎንታዊ ተፅዕኖ ሆኖ፤ በሚቀጥሉት የወደፊት ትውልዶች ውስጥ በሕይወት ዘመኑና፥ ካለፈም በኋላ የሚሰርጽና ቀጣይነት ያለው፥ ለውጥን የሚያመጣ ኑሮ መኖር ነው።
- ❖ ሌጋሲ ማለት አንድ ሰው በዘመኑ ላለው ትውልድና ለሚቀጥሉትም ትውልዶች ቀጣይነት ያለው የሕይወት፥ የኑሮና የአመራር አዎንታዊ ተፅዕኖ፥ ፍፁም ተቀ

³⁸⁸ John R. W. Stott, *The Cross of Christ*, (Leicester: InterVarsity Press, 1986), 347-348.
371

ባይነትና ወጥነት ያለው ሕይወትና አገልግሎት መኖርና ማገልገል ማለት ነው።
(ዮሐ. 17፥ 6-8፤ 2ጢሞ. 1፥ 3፥ 13-14፥ 2፥ 2)

- ❖ መሪዎች ቀጣይነት ያለውና ለትውልዶች ማሳለፍ የሚፈልጉት ዋናውን የሕይወትም ይሁን፥ የአመራራቸው ሌጋሲ ሊያስቡ ሊወስኑ ይገባል ብዬ አምናለሁ።
የምንኖረው ሕይወት አንድ ብቻ ነው!!! አሥር ቢሆን መልካም ነበር፤ ምናልባት አማራጭ ይሰጠን ነበር ይሆናል። ነገር ግን አበላሽነውም፥ አሳመርነውም ሕይወት አንድ ነው። በዚህ አንድ የሕይወት ዘመናችን ውስጥ የክርስቶስ ኢየሱስን ሌጋሲ ኖረን ማለፋችንበጣም ወሳኝ ነው!!!
- ❖ አንድ ያልታወቀ ጸሐፊ እንዲህ ብሎአል፡- “መደነቅ እስከምታቆም ድረስ አላረጀህም!”
- ❖ ሌላ ያልታወቀ ጸሐፊ ደግሞ እንዲህ ይላል፡- “እየሸመገልክ በመምጣትህ አትመረር፤ ብዙዎች ይኸንን ዕድል አላገኙትም።”

IV. የሌጋሲ ጥቅም፡-

ሀ. ስለሚኖረን ሌጋሲ ማሰብ፥ የአሁን ድርጊታችን በትውልድ ላይ ከሚያመጣው ተፅዕኖ (መልካም ይሁን ክፉ) አንፃር እንድናየውና በጥንቃቄ፥ በማስተዋልም እንድንመላለስ ይረዳናል።

ለ. በወቅቱ ከምናገኘው ግላዊ ጥቅም ይልቅ፤ ያለፈው ዘመናችን በመገምገም፥ የአሁኑ ዘመናችንም ለጌታ ክብርና ለእግዚአብሔር ሕዝብ ጥቅም እንድንኖርና፤ ወደፊትም ለሚቀጥለው ትውልድ ለማስተላለፍ የምንፈልጋቸው አንኳር የሆኑ የሕይወትና የአመራር መመሪያዎች በማሰብ እንድንመላለስ ያደርገናል።

ሐ. እንደ መሪዎች አስተዋልነውም፥ አሳስተዋልነውም በምናደርጋቸው ድርጊቶችና በምንወስናቸው ውሳኔዎች ለሚቀጥለው ትውልድ ሌጋሲ እየጣልን መሄዳችንን አንርሳ። ልንጠይቀው የሚገባን ጥያቄ ግን “እያሳለፍኩት ያለሁት ሌጋሲ አዎንታዊ ተፅዕኖ የሚያመጣና ትውልዶች የሚታነፁበት ነውን? ወይንስ አሉታዊ ተፅዕኖ የሚያመጣ ሆኖ፥ ትውልድን የሚያምስና ግራ እንዲጋባ የሚያደርግ ነው?” የሚለውን ነው።

መ. በጣም የሚገርመው ነገር ግን የእኛ ሌጋሲ በየቀኑ እያስተላለፍነውና፥ በትውልድ ውስጥ እንዲጻፍ እያደረግነው ነው!!!

V. በሌጋሲ ላይ ማተኮር ለምን አስፈለገን?

ሀ. እኛ ካለፍን በኋላ የምናገለግላቸው ሰዎች የእኛን ሕይወትና አገልግሎት እንዴት አድርገው ያዩታል? ወይም ይገመግሙታል?

ለ. የአመራራችን ተጽዕኖ እንዴት ሊመዝኑት ይችላሉ?

ሐ. እኛ ወደ ጌታ ከተሰበሰብን በኋላ (ማለትም፡- በሞት ከተሸጋገርን በኋላ)፥ ያገለገልናቸው ሰዎች በምን ዓይነት ሕይወትና አመራር ያስታውሱናል?

መ. የራሳችን የሕይወት ታሪክ በሞታችን ጊዜ የሚነበብ ቢሆንና የራሳችሁን ታሪ (EULOGY) ጻፉ ብንባል እንዴት እንዲጻፍ እንፈልጋለን?

ሠ. በዋናነት ልንይዛቸውና ልናገለግላቸው የሚገቡንን ሰዎች (ለምሳሌ፡- ሚስቶቻችንና ልጆቻችን) ትርጉም ያለው የሕይወት ለውጥ በሚያመጣ ኑሮና አገልግሎት እያገለገልኳቸው ነው ወይ?

ረ. ወይንስ ደግሞ በራስ መታለል፥ የሰዎችንም ተቀባይነት ለማግኘት፥ ግለኝነት በተሞላ የማያቆም ሥጋዊ ምኞትና ክፍፍል፥ የግሌን መንግሥት ለማስፋት በመታገል የሚወዱኝን ሚስቴንና ልጆቼን ጥያለሁ?!

VI. መሪዎች ሊያስቡባቸው የሚገቡ ነገሮች፡-

ሀ. በአመራር ላይ የተቀመጥን መሪዎች አብዛኛውን ጊዜ “በአሁን” ከመጣመዳችን የተነሣ ለሚቀጥለው ትውልድ ለማስተላለፍ የምንፈልገውን ጥቂትና የከበረ ነገር ማሰብ አልቻልንም፡፡

ለ. መሪዎች የምንረሳው ጉዳይ እኛ በሞት ካለፍንም በኋላ ሕይወት ቀጣይነት እንዳለው መዘንጋታችን ነው፡፡ የቆየነው የእኛ ነባር ትውልድ ያልፋል፤ በአዲስ ትውልድም ይተካል!!! አስገራሚ የነበሩ ቅንዓትና ራዕዮች የነበራቸው ተፈላጊነት ያጣሉ፤ አዲሱ ትውልድም በሚያመጣቸው ልዩ ቅንዓትና ራዕዮችም ይተካሉ!!!

ሐ. ከጥቂት ትውልድ በኋላ በዚህ ምድር ላይ ኖረን ማለፋችን የሚያውቁ በጣም ጥቂት ሰዎች ናቸው፡፡ ይኸ የማይካድ እውነት ነው!!!

መ. ለትውልድ ስለምናስተላልፈውና ስለሚኖረን ሌጋሲ ማሰባችን የነጠረ፥ የሰከነና፥ የበሰለ መሪ እንድንሆን ያደርገናል፡፡

ሠ. ሌጋሲአችንን በማሰብ መኖር በምንጀምርበት ጊዜ ፕላን በምናደርገው፥ በአመራራችን በምናሳየው ባሕርይ፥ እና ከምንም ነገር በላይ ለግንኙነት ሥምረት በምንሰጠው ቦታ፥ የሕይወት ዋጋ አስጣጣችን፥ የኑሮ መመሪያችን፥ የእሴቶቻችን አያያዝና፥ ከሁሉ በላይ በእግዚአብሔር ፊት በግል የምናሳልፋቸውና በሐልዎቱ ውስጥ የምንገኝባቸው ጊዜአቶች ላይ እጅግ ብዙ አዎንታዊ ተፅዕኖ ይኖረዋል።

ፈ. በመጨረሻም የክርስቲያን ሌጋሲ “የእኛ ጉዳይ” ሳይሆን፥ የእርሱ፥ ማለትም የጌታ ጉዳይ” ነው!!!! IT IS ALL ABOUT HIM!!!!

VII. የመጽሐፍ ቅዱስ ባሕርያት፡-

ሀ. የብሉይ ኪዳን ባሕርያት፡- ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያህል

1. አቤል፥ (ዘፍ. 4፥ 3-5፤ ዕብ. 11፥ 4)
2. ሂኖክ፥ (ዘፍ. 5፥ 21-24፤ ይሁዳ 1፥ 14-15)
3. አብርሃም፥ (ዘፍ. 12፥ 1-3፤ ሮሜ 4፥ 1-25፤ ዕብ. 11፥ 8-12)
4. ሙሴ፥ (ዘጥ. 12፥ 2-3፥ 7-8፤ የሐዋ. ሥራ 7፥ 23፥ 30፥ 42፤ ዕብ. 11፥ 23-28)
5. ካሌብ፥ (ዘጥ. 13፥ 30-14፥ 10፤ ኢያሱ 14፥ 6-15፤ 15፥ 13-19)
6. ዳዊት፥ (መዝ. 78፥ 70-72፤ የሐዋ. ሥራ 13፥ 22፥ 36)
7. ኤልያስ፡- (2ኛ. 2፥ 1-11፤ ያዕ. 5፥ 16-17፤ 1ኛ. 19፥ 15-18)
8. ኤልሳዕ፡- (2ኛ. 2፥ 12-15፤ 2፥ 1-9፤ 6፥ 1-7)
9. ነጎምያ፡- (ነገ. 2፥ 17፥ 20፤ 6፥ 15፤ 13፥ 30-31)
10. መርዶክዮስ፡- (መጽሐፈ አስቴር 10፥ 2-3)

ለ. የአዲስ ኪዳን ባሕርያት፡- ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያህል

1. ሐዋርያው ጳውሎስ፡- (ሮሜ 11፥ 14፤ ቆላ. 1፥ 24-29፤ 2ተሰ. 3፥ 1-2፤ 1 ጢሞ. 1፥ 15፤ ኤፌ. 3፥ 9፤ 1ቆሮ. 15፥ 8-9)
2. ሐዋርያው ጴጥሮስ፡- (የሐዋ. ሥራ 2፥ 17-39፤ 3፥ 11-26፤ 4፥ 19-31፤ 5 ፥ 1-11፤ 5፥ 29፤ 2ኛ. 1፥ 16-21)
3. በርናባስ፡- (የሐዋ. ሥራ 9፥ 26-30፤ 11፥ 19-26፤ 13፥ 1-3፤ 14፥ 8-18፤ 15፥ 1-35፤ 15፥ 36-41)

4. ሐዋርያው ዮሐንስ፡- (ዮሐ. 13፥ 23፤ 19፥ 26-27፤ 1ዮሐ. 1፥ 1-4፤ ራዕይ 1፥ 9-20፤ 4፥ 1)
5. ጢሞቴዎስ፡- (2ጢሞ. 1፥ 3-5፤ ፊል. 2፥ 20-21)

VIII. የአመራር ሌጋሲ ቁልፎች፡-

- ❖ ባሕርይ (CHARACTER) ፡- በሞራልና በሥነ ምግባር ሞዴል ሆኖ መገኘት፤
- ❖ ምርጫዎች (CHOICES) ፡- አጥርቶ ማሰብና በጥበብ መወሰን፤
- ❖ ምግባር (CONDUCT) ፡- ትክክል የሆኑትን ነገሮች በከበረ ደረጃ ያለማቋረጥ ማድረግ፤
- ❖ ስበቦች (CONSEQUENCES) ፡- የዘራኑን ማጨድ፤

ሀ. ባሕርይ (CHARACTER) ፡-

1. ባሕርይ ማለት የላቀና ከፍ ያለ ሞራልና ሥነ ምግባር ያለው ሕይወት መኖር ማለት ነው!
2. ባሕርይን የሚገልጹ ሁለት ዋና ነገሮች አሉ፡- ወጥነት (INTEGRITY) እና ሐቀኝነት (HONESTY) ናቸው።
 - 1.1 ወጥነት ፡- ለራስ እውነተኛ መሆንን ያሳያል።
 - 1.2 ሐቀኝነት ፡- ግን ለሌሎች ሰዎች እውነተኛ ሆኖ መገኘት ነው።

❖ ዊልያም ሼክስፔር እንዲህ ይላል፡-

“እንደ ሐቀኝነት እውነተኛ ሌጋሲ የለም!!!”

❖ አርቱር ፍሬድማን የሚባልም ሰው እንዲህ ይላል፡- “የአዕምሮ ብስለትና እውቀት ያላቸው ሰዎች ይደነቃሉ፤ ባለጠግነት ያላቸው ሰዎች ሌሎች ሰዎች ስለ እነርሱ ይቀናሉ፤ ነገር ግን የሠመረ ባሕርይ ያላቸው ሰዎች ብቻ ናቸው በሌሎች ሰዎች የታመኑ!!!”

2. መልክ፤ ወይንስ ወጥነት? ፡- (IMAGE Vs INTEGRITY)

2.1 ወጥነት ያላቸው ሰዎች የሚታመን ሥራ ይሠራሉ።

2.2 ወጥነት ከመልክና ከገፅታ ይልቅ፤ እጅግ የላቀና ዘላቂነት እንዳለው ያውቃሉ። (ማቴ. 5፥ 21-27፤ 6፥ 1-4፤ 5-15፥ 16-18)

2.3 መልክ ሌሎች ሰዎች ስለ እኛ ያላቸው አመለካከትና በፊታቸው ያለን ተቀባይነትን ያሳያል።

2.4 ወጥነት ግን በአግዚአብሔር ፊት ያለን ተቀባይነትን ያሳያል!!!

2.5 መልክና ገፅታ በራሳችን የተታለልን ሰዎች እንደሆንን ያሳያል። የሰዎችን ም ተቀባይነት ፈላጊ ያስደርገናል።

2.6 ወጥነት ግን የእኛ ተመልካቻችን ወይም “ታዛቢያችን” አንድ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ነው!!! ስለዚህም በሰዎችም ይሁን በራሳችን ዘንድ ተቀባይነትን ብናገኝ ባናገኝ አይቈረቁረንም። HAVING AN AUDIENCE OF ONE!!!

❖ የጠለቀ ሥጋዊ ምኞት፥ በቅንዓት፥ በጥበብና፥ በወጥነት ሲለወስ የብዙ ሰዎችን ሕይወት የሚነካ ኃይለኛ ነገር ይሆናል። በአንፃሩ ደግሞ አንድ መሪ በስስት፥ በሥጋዊ ፍትወትና በራስ መታለል ሲጠመድ ትውልድን የሚያምስ፥ የጌታን ሥራ የሚያበላሽና፥ የሚያገለግለውንም ሕዝብ በማይፈወስ ቁስል የሚሰብር ሰው ይሆናል።

❖ ወጥነት ምንም ጊዜም ቢሆን ነፃነት ይሰጣል፤ ምክኒያቱም የምንደብቀው ነገር ስለሌለ፥ ስለ ምንም ነገር አንፈራም። እውነተኛና ንፁህ የሆነ ነገር ስለምናደር ግም የሕሊና ወቀሳ አያጠቃንም።

❖ ድርጊቶች ተጠራቅመው ወደ ልማድ ይለወጣሉ፤ ልማድ ሲዳብር ደግሞ ባሕር ይን ይፈጥራል። ባሕርይ ከተፈጠረ ደግሞ የሕይወታችን መዳረሻ ላይ እንደርሳ ለን።

❖ የተከበሩ የእግዚአብሔር ሰው የሆኑት ዶ/ር ቢሊ ግራሃምም እንዲህ ይላሉ፡- “በልጆቻችንና በልጅ ልጆቻችን ልናስተላልፈው የምንችለው ትልቁ ሌጋሲ የባሕርያችንና የእምነታችን ሌጋሲ ነው!!!”³⁸⁹

❖ በአሜሪካን ሕዝብ ላይ ትልቅ ሌጋሲ ጥሎ የሄደውና ሰባኪ የነበረው ማርቲን ሉተር ኪንግም እንዲህ ብሎ አልፏል፡- “በዎች ሰውን የሚያዩበትና የሚፈርዱበት

³⁸⁹ Billy Graham, *Nearing Home - Life Faith and Finishing Well*, (Nashville, TN: Thamos Nelson, 2013), 119.

376

ት የቆዳውቀለም አይተው ሳይሆን፤ የባሕርይ ይዘት አይተው የሚሆንበትን ቀን ለማየት እንንለሁ!!!!”

ለ. ምርጫዎች (CHOICES) :-

1. ልናስብባቸው የሚገቡን ነገሮች:-

1.1 የከበረውን ከተዋረደው መለየት! (ኤርምያስ 15÷ 19-21)

1.2 ትክክለኛ የሆኑትን ውሳኔዎች ባልተቆራረጠ መልክ መወሰን፤

(ዮሐ. 7÷ 17)

1.3 የውስጥ መንፈሳችንና ህሊናችን ትክክለኛ ነገር እንድንወስን እየተናገረን እያለ፤ በሰዎች ግፊት÷ ወይም በሁኔታዎች ጫና ምክኒያት በመገደድ አለመወሰን፡፡

1.4 በምርጫችን የምንወስናቸው ነገሮች የሕይወታችንም ሆነ የአገልግሎታችንን ሌጋሲ ለመቅረፅ ወሳኞች ናቸው፡፡

2. ጊዜአዊ ተድላ፤ ወይንስ ሥቃይ (PLEASURE VS. PAIN) :-

2.1 በጊዜአዊ ተድላና በሥቃይ መካከል የሚመርጠው ምርጫ ምን ያህል በሌጋሲያችን ላይ ተፅዕኖ እንዳለው ልናስተውል ይገባል፡፡

2.2 እኛንም ሆነ ሌሎችን ሰዎች የሚጎዳ በጊዜአዊ ተድላ ከተታለልንና ከተወሰድን ለረዥም ዘመን መሠቃየታችንን የማይቀር ነው፡፡ ለምሳሌ፡- ዝሙት መሥራት፡ - (ዘፍ. 38÷ 1-30)፤ በገንዘብ መታለል፡- (ኢያሱ 7÷ 16-26)፤ እና በጊዜያዊ ክብር መታለል፡- (ዳንኤል 4÷ 30-31)

2.3 ጥበብ የተሞላው ውሳኔና ምርጫ ማድረግ ለጊዜው በሥቃይና በመከራ ውስጥ ካለፍን በኋላ፤ ዘላቂ የሆነ ለዓመታትና ለትውልድ የሚፈስ ተድላና ደስታ ማግኘት ነው!!!! (1ዜና መዋዕል 4÷ 9-10፤ 5÷ 1-2፤ ዘፍ. 37-50፤ 1ዜና መዋዕል 12÷ 32፤ መሳፍንት 5÷ 2÷ 15፤ ዕብ. 11÷ 1-40)

3. ራሳችንን መጠየቅ ያለብን ጥያቄዎች:-

3.1 ጥበብ የተሞላው ውሳኔ የትኛው ነው?

3.2 እንደ እግዚአብሔር ሰው ለእኔ የትኛው ሞራልና ሥነ ምግባር ነው መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ውሳኔ እንድወስን የሚረዳኝ?

3.3 አሁን ካለሁበት ሁኔታ ምን ዓይነት ውሳኔ ብወስን ነው ከጌታ የተሰጠኝ ጥበብ እንደሆነ አድርጌ የምወስደው?

3.4 ባለፉት ዘመናት ካለፉኩባቸው ልምምዶች አኳያ የትኛው ነገር ብወስን ከስህተት ይጠብቀኛል?

3.5 ለወደፊት በሚቀጥሉት ዘመናት ካለን ሙሉ ተስፋ፡ ሕልምና፡ ራዕይ አኳያ የትኛውን ውሳኔ ብወስን የበለጠ ይረዳኛል? ጌታንስ በሕይወቴም ሆነ በአግልግሎቴ አስከብራው ለማለፍ ያደርገኛል?!

4. ውሳኔ አሰጣጥ፡-

4.1 እንደኛ ሁሉንም እውነታዎችና አማራጮችን በቁም ነገር ወስዶ መዳሰስ፡ መመዘን፡ እና ማውጠን፡፡ ይኸ እግዚአብሔር በሰጠን በተቀደሰ አዕምሮ አስበን እንድንወስን ያደርገናል፡፡ የሰበሰብናቸው እውነታዎችና አማራጮች በጣም የተወሳሰቡና ለመወሰን ግራ የሚያጋቡን መሆናቸውን ካወቅን፡ ሊመክሩንና ሊመሩን የሚችሉ ጥበብና እውቀት የሞላባቸውን የእግዚአብሔርን ሰዎች ማማከር ይኖርብናል፡፡

(ምሳሌ 8፡ 14፤ 24፡ 3-6)

- ❖ ልናደርገው የሚገባንን ነገር ሁሉ ካደረግን በኋላ፡ በፍርሃት ሳንዋጥና ሳንወሰድ በጌታ ታምነን ለእርሱም አደራ በመስጠት በልብ ሙሉነት መወሰንና መውጣት አለብን፡፡

4.2 ሁለተኛ ለልባችን፡ ለጭልታ (INTUITION)፤ እና ለውስጣዊ የስሜት ብልጭታ (GUT FEELING) ልዩ ትኩረት ሰጥቶ ማድመጥ ከብዙ የውሳኔ ስህተት ይጠብቃል፡፡ ይኸ በበሰለና በሰከነ ስሜት ውስጥ ሆነን እንድንወስን ያደርገናል፡፡

- ❖ በወቅቱ መልካም ቢመስልም፡ ለውስጣችን ልክ መስሎ ባይሰማንም ውስጣችንን ማድመጥ ያስፈልጋል፡፡
- ❖ ልባችንን ስታደምጥ እንደዚህ መልካም ለመሆኑ የሚያጠራጥርና የሚያጠያይቀን ከሆነ ትክክል ልንሆን እንችላለን፡፡

4.3 ሦስተኛ፡- ውሳኔ ከወሰንን በኋላ መልሰን መከለሱ አይረዳም፡፡

- ❖ ብዙውን ጊዜ ያለፈውን ዘመን የወሰናቸውን ምርጫዎች የሚያፈርስ አላስፈላጊ የሆነ ውሳኔዎች በመወሰናችን የተበላሸ ሁኔታ ውስጥ አስገብቶን ሊሆን ይችላል፡፡
- ❖ ውሳኔ ላይ ከመምጣታችን በፊት ጥናት ማድረግ፤ ልባችንን ማድመጥና የሌሎች ሰዎችን ምክር መጠየቅ፤ በዚያ መሠረት የጸና ውሳኔ ብርታትና ልብ ሙሉነት ኖሮን መወሰን ይገባል፡፡

4.4 አራተኛ፡- በሕይወታችን ዘመን መጥፎ ከሆኑ ውሳኔዎች ይልቅ፤ መልካም ውሳኔዎችን እንደምንወስን በማመን በእግዚአብሔር ክንድ ተደግፎ መውጣት አስፈላጊ ነው።

- ❖ ዕድሜ በጨመርን ቁጥር ጥበበኛ እየሆንን እንሄዳለን።
(1ቆሮ. 13÷11፤ መክብብ.9÷11)
- ❖ ካለፈው የውሳኔ አስጣጥ ከስህተታችን ለመማር መቻልም ይኖርብናል።
(ያዕቆብ 1÷22-25)
- ❖ እየበሰልን በመጣን ቁጥር በሕይወት ምዕራፎቻችን በወሰንናቸው ውሳኔዎች ሐሴት እናድርግ ÷ ደስም ይበለን!
- ❖ የምናደርጋቸው ውሳኔዎች ባሕርያችንን ስለሚቀርፁትና ÷ በቀኑ መጨረሻም የእኛን ሌጋሲ የሚያንፀባርቅ ስለሚሆን በእርጋታ ÷ በማስተዋልና በጥበብ እንመላለስ። (ኤፌ. 5÷15-20፤ ምሳሌ 18÷16፤ 20÷7÷11፤ 21÷20፤ 24÷ 3-4)

4.5 አምስተኛ፡- በወሰንነው ውሳኔ ድል እንደምናገኝ መጠባበቅ፤ ሆኖም ለመውደቅ ግን አለመፍራት። በጣም አስቸጋሪ ውሳኔዎችን ስንወስን የሚከተሉትን ጥያቄዎች እንጠይቅ፡-

- ❖ አሁን ባልወሰንና ባላደርገው ምን ሊያስከትል ይችላል?
- ❖ አሁን የምወስን ከሆነ አማራጮቹ ምንድር ናቸው?
- ❖ ነገሩ ካልተሳካ የመጨረሻው የከፋው ነገር ምን ሊሆን ይችላል?

ሐ. ምግባር (CONDUCT) ፡-

- 1. ስለ ምግባር ልናውቃቸው የሚገቡ ነገሮች፡-
 - 1.1 በግላችንም ይሁን፡ ከሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት የምንገልፀው ምግባር ነው።
 - 1.2 እንደ መሪዎች በግላችን እንግለፀው እንጂ፤ ይኸ ምግባራችን የቤተ ክርስቲያን ኒቱ የአመራር ባህል የሚያንፀባርቅ ተደርጎ የሚወሰድ ነው። ስለዚህ ሰዎች የቤተ ክርስቲያናችን መልክ በምናሳየው ምግባር እንዲያዩ ሊያስገድዳቸው ይችላል።
 - 1.3 ስለዚህ የእፋችን ቃል ከድርጊታችን ጋር የሚጣጣም መሆን አለበት። የምንሰብከውን የምንኖር፤ የምንኖረውን የምንሰብክ መሆናችን በጣም ወሳኝ ነው!!! አለዚያ የምናስተላልፈው መልክ የማንፈልገውንና ÷ በሌላ እንዲተረጎም የሚደረግ እንዲሆን ሊያደርገው ይችላል።

2. ከሕዝብ የራቀ፤ ወይንስ ተጠያቂነት ያለው፡-

(ALOOFNESS Vs ACCOUNTABILITY)

2.1 ለራሳችን፥ ለሌሎች ሰዎችና፥ ለእግዚአብሔር ተጠያቂነት የሌለው፥ ከሕዝብ የራቀ ሕይወትና፥ አገልግሎት ካለን አገልግሎታችን ዘለቄታ አይኖረውም።

2.2 ተጠያቂነት ያለው ሕይወትና አገልግሎት ሲኖረን፥ ለምናደርገውና ለምን ወስነው ውሳኔ ሁሉ ምላሽ ለመስጠት የምንፈልግ አገልጋዮች እንሆናለን።

2.3 አብዛኛዎቻችን መሪዎች ሌሎች የምናገለግላቸውን ሰዎች ተጠያቂነት ያላቸው እንዲሆኑ ብናደርጋቸውም፥ የሚገርመው ግን እኛ ራሳችን ተጠያቂነት ያለው ሰው መሆን አንፈልግም።

3. አለ አግባብ መጠቀም፤ ወይንስ በአግባብ መጠቀም

(ABUSE Vs PROPER USE OF MONEY, SEX, AND POWER)

3.1 ሥርዓት የሌለው ምግባር የሚመጣው በገንዘብ፥ በግብረ ሥጋ ግንኙነት፥ እና በጋይል ጉዳዮች ላይ የሕይወት ንጽሕናና ዲሲፕሊን ማጣት ነው።

3.2 ገንዘብን በተመለከተ ያለው ፈተና ስስት (GREED) ነው። መሪዎች በገንዘብ ስስት ፈተና ሲጠመዱ የቤተ ክርስቲያኒቱ ገንዘብና ንብረት ለራሳቸው ጥቅም ከማዋልም አልፈው፤ የክርስቶስ አካል ለእነርሱ ግላዊ ኑሮ መጠቀሚያ በማድረግ፤ ምዕመኑ የማይኖረውን ኑሮ፥ የተለጠጠና፥ ለመረዳት የሚያስችግር ሀብት ማከማቸት ይጀምራሉ። የእግዚአብሔር ቤት መጠቀሚያ ከማድረጋቸውም አልፈው፥ በጎን ም የንግድ ዓለም ውስጥ ሊገቡ ይጀምራሉ። እንዲህ ዓይነት መሪዎች ጌታ ኢየሱስ ራሱ የተናገረውን ማስጠንቀቂያ ያስተዋሉ አይመስልም። እንዲህ የሚለው ፡-

“የሰው ሕይወት በገንዘብ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ፤ ከመጎምጀትም ሁሉ ተጠባቂቁ።” (ሉቃስ 12፥15) ሐዋርያው ጳውሎስም፡- “ዳሩ ግን ባለ ጠጎች ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋትና በመፍረስ ሰዎችን በሚያስምጥና በሚያሰንፍ፥ በሚጎዳም በብዙ ምኞትና በፈተና፥ በወጥመድም ይወድቃሉ። ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና። አንዳንዶች ይህን ሲመኙ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ስቃይ ራሳቸውን ወጉ።” ይላል።(1ጢሞ. 6፥9-10)

3.3 የግብረ ሥጋ ግንኙነትን አለ አግባብ መጠቀም ሥጋዊ ፍትወት ነው። መሪዎች ከትዳር በፊትም ሆነ፥ በትዳር ዓለም ውስጥ ከገቡ በኋላ በዝሙት ፈተና በሚወድቁበት ጊዜ ብዙ ሰው ከመጉዳታቸውም ሌላ፤ የእግዚአብሔር ቤት ምስክርነትም

ያበላሻሉ። በሚስቶቻቸውና በልጆቻቸው ላይ የማይፈወስ ቁስል ጥለው ያልፋሉ። እስከዚያ ድረስ የሠሩት ሥራ ሁሉ ይንዳሉ። በመጨረሻም ቤተሰባቸው ለመቆም የሚንገዳገድና ጤንነት የሌለው እንዲሆን ስለሚያደርገው፤ ምናልባት ለመለያየትም ሆነ፤ ለፍቺ የተዳረገና የተጋለጠ እንዲሆን ያደርገዋል።

3.4 ኃይልን አለ አግባብ መጠቀም ትዕቢት ነው። መሪዎች በትዕቢት እየተወጠሩ ሲሄዱና፤ ኃይላቸውንና ሥልጣናቸውን አለ አግባብ መጠቀም ሲጀምሩ፤ ሽፍኖ አቸው የነበረው የእግዚአብሔርን ፀጋ ከመናዳቸውም ሌላ፤ እርግጠኝነት የሌለው የዋለለ ሰው እንዲሆኑ ያደርጋቸዋል። በተጨማሪም ምንም ዓይነት ትችት (ገንቢም ቢሆን) የማይቀበሉ፤ ከእነርሱ ሌላ መመስገን ያለበት ሰው ያለ የማይመስላቸው፤ በሌሎች ሰዎች ዘንድም ሊመለከቱ የሚፈልጉ፤ ስለሚያደርጉት ነገር ኃላፊነት መውሰድ የማይችሉ፤ ጥቃቅን ነገር ሁሉ ለማስተዳደርና ለመቆጣጠር የሚፈልጉና ማንንም የማያምኑ፤ እጅግ ተጠራጣሪዎች፤ የሰዎችም ማጽደቅ ፈላጊዎችና በራሳቸው የተታለሉ ይሆናሉ!!!

4. መሪዎች ሊወስዷቸው የሚገቡ እርምጃዎች፡-

4.1 ስስታም ከመሆን ይልቅ፤ ለጋስ ለመሆን መምረጥ።

4.2 በዝሙት ፍትወት ከመፈተን ይልቅ፤ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ሚስቶችን (ባሎችን) ማክበር፤ ልጆቻቸውንና ትውልዳቸውን ማሰብ፤ ትዳራቸውንና ቤተሰባቸውን በአክብሮትና በጥንቃቄ መያዝ።

4.3 በትዕቢት ከመወጠር ይልቅ፤ እግዚአብሔርና የእግዚአብሔር ሕዝብ በአደራነት እንዲጠቀሙበት የሰጣቸውን ኃይልና ሥልጣን ቤተ ክርስቲያንን ለማነፅ፤ የክርስቶስን አካል ለማሳደግ፤ መንፈስ ቅዱስም እንዳደረገው ሌሎች በኃይል እንዲሞሉ በአገልግሎት መወከልና፤ ከውክልናውም ጋር በፍፁም ነፃነት እንዲያገለግሉ መፍቀድ፤ የእያንዳንዱ ምዕመን እድገት መመኘት፤ መጓጓትና እዚያ እንዲደርስም አዎንታዊ የሆነ አስተዋጽዖ ማድረግ።

❖ ገንዘብን በሚመለከት በመጠን መኖር ወይም ያልተወሳሰበ ኑሮ ማሰብ፤ ያልተወሳሰበ ኑሮ መኖር፤ ማለትም “ያለኝ ይበቃኛል” ማለትን መማርና ጌታ በሰጠን ገንዘብ ሌሎችን ሰዎች ለመባረክ እጃችን መዘርጋት ነው።

- ❖ ግብረ ሥጋ ግንኙነትን በሚመለከት የጋብቻን ንጽሕና መጠበቅ፥ ማለትም በቃል ኪዳን ላገባናት ሚስታችን (ባላችን) ታማኝ ሆኖ መገኘትና፥ ተቃራኒ ለሆኑ ጾታዎችም በተቀደሰ አክብሮት በማክበር ለእነርሱም መጠንቀቅ ነው።
- ❖ ኃይልና ሥልጣን በሚመለከት የአገልጋይነት መንፈስ ማሰብ። ይህም ማለት በአመራር ላይ ያለነው ግላዊ ጥቅም ፍለጋ ሳይሆን፤ ለሕዝቡ ስለሚገደንና በውስጡ የተቀመጠውንም እምቅ ስጦታ ፈልቅቀን ለማውጣት ስለምንፈልግ ነው።
- ❖ ባለ አደራነት፡- በሕይወትና በአመራር አዎንታዊ ተፅዕኖ (INFLUENCE)፥ እና እግዚአብሔር በሰጠን ገንዘብና ሀብትም ለሰዎች በምናደርገው ቸርነት አዎንታዊ ተጽዕኖ (AFFLUENCE) (መዝ. 72፥ 1-19)
- ❖ ትዕቢትና ኃይል ሰውዬው ሲወድቅ አብረው የሚወድቁና የሚጠፉ ናቸው። ለእውነት መገዛትና የጽድቅ ኑሮ መኖር ግን ዘላቂነት ያለው ለትውልድም የሚተላለፍ ሌጋሲ አስተላልፈን እንድናልፍ ያደርገናል!!!

5. ሜንተሮች ሊሆኑን የሚችሉ በጥበብና በእውቀት የተሞሉ የነጠረ ሕይወት ያላቸው የቆዩ መሪዎችን ማግኘት በጣም አስፈላጊ ነው!!!

5.1 ሜንተሮች እውነትን እንድንጠማና እንድንፈልግ ያደርጉናል።

5.2 የእግዚአብሔርን ቃል በኑሮአችንና በአገልግሎታችን በሥራ እንድንገልጽ ያበረታቱናል።

5.3 ሜንተሮች የሕይወታቸው ምሳሌነት በእኛ ላይ አዎንታዊ ተጽዕኖ እንዲያመጣ ይፈቅዳሉ።

5.4 ሜንተሮች የጠለቀ አክብሮት ኖሮን ጌታን በጥልቀት እንድንወደውና እንድንከተለው ይረዱናል።

መ. ሰበቦች፡- የዘራነውን ማጨድ (CONSEQUENCES)

1. መሪዎች ሊያውቁት የሚገባቸው ነገር፡-

1.1 የዘራነውን ማጨዳችን የምናውቅበት ትልቁ መንገድ በሕሊናችን ነው። የሕሊና መመሪያ ካደመጥነው ከብዙ ነገር ልንጠበቅ እንችላለን።

1.2 ባጠፋነው ነገር የሚያስጠይቀን ጉዳይ ሆኖ ወደ ፍትሕ መቅረባችን፤ ወይም ደግሞ ተጠያቂነት ያለው ሕይወትና አገልግሎት ስለኖርን ለትውልድ የሚተላለፍ ሌጋሲ ማግኘታችን የማይቀር እውነት ነው።

1.3 መሪዎች መርሳት የሌለብን ትልቁ ነገር እውነቱን የሚያውቅ የውስጣችን ድምጽና የሕሊናችን መካሰስ ፈጽሞ ልንሸፍነውና ልንሰረጉደው አንችልም፡፡

1.4 ምንም ጊዜም ቢሆን ዘመናት ይለፍ እንጂ፥ ያሳየነው ክፉ ባሕርይ፥ ያለአግባብ ያሳለፍነው ጊዜ፥ ገንዘብና ኃይል፤ በድብቅ ከትዳራችን ውጭ የሠራነው ዝሙት ዋጋውን ሳያገኝ አይቀርም፡፡

1.5 መልካም ዘር እንደሚዘራ ሰው በንጹሕ ሕሊና (የሐዋ. ሥራ 24፥16፤ 2ቆሮ. 1፥12)፥ በቅንነት፥ ወጥነት ባለው ኑሮና አገልግሎት፥ በእግዚአብሔር ፊት የምንመላለስው መሪዎች ደግሞ በጊዜው ብድራት ማግኘታችን፥ ጥለነው የምናልፈው ሌጋሲ ለትውልድ የሚተላለፍ መሆኑ የማይቀር ነው!!! የጌታ ቃል እንደሚል፡- “አንተ በኀ ታማኝ ባሪያ፥ በጥቂቱ ታምነሃልና በብዙ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ አለው፡፡” (ማቴ. 25፥21፥ 23)

2. መሪዎች ሊያስቡባቸው የሚገቡ ጉዳዮች፡-

- 2.1 የማይቻል ምንም ዓይነት ለውጥ የለም፡፡
- 2.2 እያንዳንዱ ለውጥ በሥራ የሚገልፅ አይደለም፡፡
- 2.3 አብዛኛው ለውጥ የማይመችና የሚጎረብጥ ነው፡፡
- 2.4 ሁሉም ለውጥ ግን የሚያመጣው ሰበብ አለው፡፡

❖ የፈለግነውንና የሚመቸንን የዘራነውን ፍሬ ውጤት ላናገኝ እንችላለን፡፡ ዋናው ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት መታወቃችንና፥ ለክብሩም ስንል በመስዋዕትነት ራሳችንን በመቀደስ ያገለገልንባቸው ዘመናት የታወቁ መሆናቸው ነው!!!

3. የኑሮ ውጥረትን በመቆጣጠር በእርጋታና በጸጥታ ውስጥ ለመሆንና ለብቻችን በጌታ ፊት ጊዜ ለመውሰድ በሕይወታችን ትልቅ ሥፍራ እንስጠው፡፡
(SERENITY AND SOLITUDE)

3.1 አብዛኛውን ጊዜ ለውጥ የሚያስፈልገው ጉዳይ ሲመጣ፥ ተግዳሮት ሲያጋጥመን፥ ወይም በልዩ ልዩ መከራ ውስጥ ስናልፍ የሰውነታችን ምላሽ ውጥረት ውስጥ መሆን ነው፡፡

3.2 ውጥረት የሚያመጣው ሰበብ ጭንቀት፥ ብኩንነት፥ የመንፈስ ዝቅጠት፥ ብርቱ የሥጋ ድካም፥ ህመም፥ ወይም ሞት፥ ሊያስከትል ይችላል፡፡

4. መሪዎች ውጥረትን ለማስወገድ መውሰድ ያለባቸው እርምጃዎች፡-

4.1 በመንፈሳዊ አንፃር ፡- በየማለዳው ይሁን፥ በቀኑ መሃል ለቃሉና ለጸሎት የሚሰጡትን ጊዜ፥ መጽሐፍ ቅዱስን ለማጥናት ያላቸው ትጋት፥ ከጌታ የተማሩትም በሥራ ለመተርጎም ያላቸው መስጠት ከጊዜ ወደ ጊዜ እያሳደጉ መምጣት፡፡

4.2 በአዕምሮ አንፃር ፡- ሌሎች መጻሕፍቶችን ለማንበብ፥ መጣጥፎችን በየጊዜው ለመዳሰስ፥ ቢያስፈልግም አጫጭር ሥልጠናዎችንና ሰሚናሮችን መውሰድ፥ ምናልባትም ረዘም ላለ ጊዜ ራሳቸውን ለማሳደግ ትምህርት ቤት መግባት፡፡

4.3 በሥጋ ሰውነት አንፃር ፡- ጤንነት ያለው ምግብ ብቻ ለመብላት የአበላል ሆኔታቸውን መለውጥ፥ የሰውነት ልምምድ ማድረግ፥ በየቀኑ የተወሰኑ ማይሎችን መራመድ፥ ወይም መሮጥ፡፡

4.4 በስሜት አንፃር ፡- በዓላት ያሉባቸውን ረዘም ያሉ የሳምንቱ መጨረሻ ቀናቶች ፈልጎ ለዕረፍት ወደ ሌላ ሥፍራ ወጥቶ ማረፍ፥ በዓመት አንዴ ወይም ሁለት ጊዜ ለሰባፄ መውጣት፤ ዓመታዊ የዕረፍት ቀናቶችን ተጠቅሞ ሌሎች ከተሞች ፥ ክፍለ ሀገራት፥ ወይም ቢቻል አገሮችን መጎብኘት፥ ለአጭር ጊዜም ቢሆን አልፎ አልፎ ከቤተሰብና ከጓደኞች ጋር ማረፊያ ሥፍራዎች (ለምሳሌ፡- ፓርክ፥ የእንግዳ ማረፊያዎች፥ ሆቴሎች፥ ወ.ዘ.ተ.) ሄዶ ማረፍ፡፡

5. ምርጫን ማስተካከል፡-

5.1 ስኬታማነትን፥ ወይንስ አስፈላጊና ለሕዝብ ጥቅምና ለጌታ ክብር የሚሆነ ው ነገር ማድረግ፤

5.2 ስኬታማነትን፥ ወይንስ ታማኝነትን፤

5.3 ጊዜአዊውን፥ ወይንስ የወደፊት ተስፋን፤

5.4 የአሁኑን ጊዜአዊ ጥቅም፥ ወይንስ የነገውን ክብር፤

5.5 የራስ መልክ፥ ወይንስ የክርስቶስን መልክና ሌጋሲ፤?!!!!

IX. የአመራርን ሌጋሲ የሚገዳደሩ እንቅፋቶች፡-

ሀ. የሚገዳደሩ እንቅፋቶች፡-

1. እኛ እየደበዘዝን፥ ማለትም ቦታ እየለቀቅን፥ ሌሎች መሪዎች እንዲነሡ ለማድረግ ወቅቱን አለማወቅ፡፡

2. የሕይወትና የአገልግሎት አቅጣጫ ማጣትና በመካከለኛ ዕድሜ ድቀት

(MIDLIFE CRISES) ውስጥ መዋጥ።

3. እውነተኛ የሆነ መንፈሳዊ ሥልጣን ማጣት። (ኤር. 23፥ 21-22)

4. በግል መታለል (SELF DECEPTION) ውስጥ መግባትና የሌሎች ሰዎችን

ተቀባይነት ለማግኘት መናጥ (ኤር. 6፥ 13፤ ሚክ. 1፥ 6-10)

5. ወጥነት ያለው ሕይወት ማጣት። (ኤር. 5፥ 4-5፥ 31)

6. ስለ ሌጋሲ አስቀድሞ በየዓመታቱ ከማሰብና በዓላማ ከመኖር ይልቅ፤ ያለፈውን ልምምድ፥ ፈተናና ውድቀት እያሰቡ መፀፀትና በህሊና ወቀሳ መጠመድ።

7. የሚቀጥለውን ትውልድ የሚመሩ አዳዲስ መሪዎችን ከማፍራትና ከማሳደግ ይልቅ፤ ለመመለክ ከመፈለጋችን የተነሣ “ተከታዮች” የሚሆኑን ሰዎችን ማብዛት፥ ያለ እኛ በራሳቸው መቆም የማይችሉ ሰዎች እንዲከቡን መሳሳት።

8. አንድ ተመልካች፥ ማለትም እግዚአብሔር አብ፥ ወልድ፥ መንፈስ ቅዱስን ከማድረግ ይልቅ፤ ራስን በብዙኃኑ ድምፅ የሚወሰን ሰው ማድረግ።

9. ለሚያገልግሉት ሕዝብ ጨምዳዳ በሆነ አመለካከት ማየት፥ በአሉታዊ መንፈስ መመልከት፥ እና በግድየለሽነት ማሰብ።

10. በቤተ ክርስቲያን ፖለቲካ ውስጥ በመግባት ፍትህ በጎደለውና በአድልዎ ሰዎችን በመያዝ ማገልገል።

11. ራሳችንን ከመሆንና ጌታ እኛንም መጠቀም እንደሚችል ከማመን ይልቅ፤ ሌሎችን ለመምሰል መታገል።

12. ሥልጣንን ያለ አግባብ በመጠቀም በኃይልኝነት መመላለስ፥ ሌሎችን ለማገልገል ልብ ማጣትና፥ የሰውን ሐሳብና ምክር አለ መስማት።

13. የቤተሰብ አያያዝ አለማወቅ፥ ለሚስትና ለልጆች ከአገልግሎት የተረፈን ዝቃጭና መናኛ ጊዜ መስጠት፥ ቤተሰብን በመምራትና በማስተዳደር ረገድ መውደቅ፥ በማይመች ባሕርይ የራስን ቤተሰብ ማመስ። (1ጢሞ. 3፥ 4-5፥ 12፤ 5፥ 17)

14. ቅንዓትንና ራዕይን ዲሲፕልን በሌለው መንገድ መያዝ።

15. ታማኝነት የሌለው የራስን ስኬታማነት በማየት መርካት።

ለ. መሪዎች በሚከተሉት ነገሮች ማተኮር አለባቸው፡-

1. ወጥነት ያለው ሕይወትና አገልግሎት መኖር።

2. ለሌሎች አዳጊ ለሆኑ መሪዎች ተስፋን የሚሰጥ ሰው ሆኖ መገኘትና የአመራር ሌጋሲን ማሳየት፡፡

3. የእኛ አዎንታዊ ተጽዕኖ በሕይወት (INFLUENCE)፥ እና በገንዘብና በንብረት (AFFLUENCE) የጠራን ጌታ የእግዚአብሔርን ባሕርይ የሚያንጸባርቅ መሆኑን ሁልጊዜ ማረጋገጥ፡፡

4. በምድር ላይ ከምንኖረው ዘመን አልፎ ለትውልድ የሚተላለፍ የሕይወትና የአመራር ሌጋሲ ማሳየትና መኖር፡፡

ሐ. ማጠቃለያ ሐሳብ፡-

አንተ ካለፍክ (በሞት ወደ ጌታህ እቅፍ ከተወሰድክ) በኋላ ...!!!

- ❖ ባሕርይን በተመለከተ፡- ከመልክና ገጽታ ይልቅ፤ ወጥነት በላጭነት ያለው መሆኑን መረዳትህን ሰዎች ምን ይሉ ይሆን?!
- ❖ ምርጫዎችን በተመለከተ፡- ጊዜያዊ ተድላን፤ ለረዥም ጊዜ በሚቆይ ሥቃይ አንጻር ይመለከት ነበር ይላሉ ወይ?!
- ❖ ምግባርን በተመለከተ፡- ለእግዚአብሔርና ለሰው ተጠያቂነት ያለው ሕይወት ለመኖር ሲል፥ ራሱን ከሕዝቡ አላራቀም ብለው ይመሰክራሉ ወይ?!
- ❖ ሰበቦችን በተመለከተ፡- “ከስኬታማነት ይልቅ፤ ታማኝነትን የመረጠ የክርስቶስ አገልጋይ፥ ለጌታው በኅ ታማኝ ባሪያ ሆኖ የኖረና፥ በጥቂቱ ታምኖ በብዙ የተሾመ ነበረ” ብለው ይመሰክራሉ ወይ?!!!

መደምደሚያ፡-

ሕልም አለኝ!!!

- ❖ **ሕልም አለኝ፡-** የፓስተሮች፣ የመሪዎችና የአገልጋዮች ሁሉ ባሕርይ ከጸጋ ስጦታቸው ጋር ተጣጥሞ፣ የሚኖሩትን የሚናገሩ፣ የሚናገሩትን የሚኖሩ ሆነው ለማየት፣ በትሕትናና በየዋህነት መንፈስ የተቀመመው ልባቸው የብዙዎችን ሕይወት ሲነካ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ እነርሱን ለመምሰል ሲናፍቅ ለማየት! የግል ኑሮአቸውና የአደባባይ አገልግሎታቸው ተጣጥሞ የትንሹቤተሰባቸው ልብ በእነርሱ ስላረፈ፣ ትልቁቤተሰብም (ማለትም፣ ቤተ ክርስቲያንም) ልቧ በእነርሱ ሲያርፍ ለማየት!
- ❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፣ መሪዎችና አገልጋዮችም ሁሉ ንጹሕና እውነተኛ በሆነ የጸሎት ዓለም ውስጥ ገብተው ከእግዚአብሔር እጅ ይልቅ፣ የእግዚአብሔርን ፊት ፈላጊ ሲሆኑ ለማየት! ጌታ ኢየሱስ ባስተማረው ጸሎት ውስጥ እንደምናየው ከራሳቸው ስም ይልቅ፣ የእግዚአብሔርን ስም፣ ከራሳቸው ፈቃድና ግላዊ የሥጋ ፍላጎት ይልቅ፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ፣ የራሳቸውን መንግሥት ከማስፋት ይልቅ፣ የእግዚአብሔር መንግሥት እንዲሰፋ፣ ከራሳቸው ክብርና ዝና ይልቅ፣ “ኃይልም፣ ክብርም፣ ምስጋናም” ሥራቸውን ለሠራው ጌታ እግዚአብሔር እንዲሆን ፊቱን በጸሎት ሲፈልጉ ለማየት!
- ❖ **ሕልም አለኝ፡-** በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለዘመናት ጠፍቶ የነበረውን ዕንቁ“ደቀ መዝሙር” መሆንና “ደቀ መዛሙርት” ማፍራትን ዋና የሕይወት ዘመናቸው ዓላማ ሲያደርጉ ለማየት! በግል ሕይወታቸው የልብ ንጽሕና፣ የአዕምሮ ድንግልና፣ እና የሕይወት ቅድስና ዲሲፕሊን ኖሮአቸው ራሳቸውን “ደቀ መዝሙር” ሲያደርጉ ለማየት! በብዙኃኑ ከመከበብ ይልቅ፣ ጥቂት ደቀ መዛሙትን ሲያፈሩ፣ ከጀማ ስብከተ ወንጌል ይልቅ፣ ማራኪ በሆነ ሕይወታቸው እያንዳንዱን

ግለሰብ የሚነካ ሕይወት ሲኖሩ፤ ብዛት ካለው አገልግሎት ይልቅ፥ ጥራት ያለው ንጹሕ፥ የሰከነና፥ የነጠረአገልግሎት ኖሮአቸው ለማለፍ ሲመኙ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፥ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ ራሳቸውን “ከፈረሳው ያን እርሾ” በመጠበቅ፥ የጠራቸው ጌታ ኢየሱስ የነበረው “ትሕትናና የዋህነት” ሲለማመዱ ለማየት! የአባቶቻቸውንም ልዩ ጸጋ ተላብሰው፤ ማለትም፡- የሙሴ ትሕትና የተሞላው፥ የሰከነና፥ የበሰለ አመራርን፤ የነህምያ መስዋዕትነት የተሞላው ሕይወትን፤ የሐዋርያው ጳውሎስ የማይደበዝዝ የእግዚአብሔር ቤት ቅንዓትና ራዕይን፤ የበርናባስ እየታየ የማይታይ መሪነትን፤ የጴጥሮስና የጳውሎስ ልዩ የወንጌል ጥሪ ባለ አደራነትን መንፈስ ሲላበሱ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፥ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ መንፈሳዊነትን ተቀዳሚ ዓላማቸው አድርገው የግል ሕይወታቸውን በመንፈሳዊ ዲሲፕላኖች ውስጥ ሲለውሱ ለማየት! በጌታ ፊት የሚያሳልፉት የጸሎትና ቃሉን የሚያጠኑበት ጊዜ ከመቸውም ዘመን የበለጠ እያደገ ሲመጣ ለማየት! ከአገልግሎት ስኬታማነት ይልቅ፥ ታማኝነትን፥ በፑልፒቱ ለመቆም ከመጓጓት ይልቅ፥ የጌታን ፊት ለማየት ለብቻቸው በጥምና ሥፍራ ላይ ሲሆኑ ለማየት! ከብዙኃኑ ጐሽታ (APPROVAL) ይልቅ፥ ተመልካቻቸው በሆነው በአንዱ በእግዚአብሔር ፊት መገኘትን፤ የሚያገለግሉትን ሕዝብ ደስ ከማሰኘትና የሕዝቡን ፍላጎት ለማርካት ከመፈለግ ይልቅ፥ “የእውነትን ቃል በቅንነት የሚናገር የማያሳፍርም ሠራተኛ ሆነው የተፈተነውን ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ለማቅረብ” ሲተጉ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፥ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ በአገልግሎት ላይ እንደተቀመጠ “መሪ አገልጋይ” ሳይሆን፤ ጌታ እግዚአብሔር በክብር እንደጠራውና፥ የጠራውን ጌታ ለመምሰል የቆረጠ ልብ እንዳለው “አገልጋይ መሪ” ለመሆን ሲወስኑ ለማየት! ጌታ ለአገልግሎት የጠራቸው በሕዝቡ ለመገልገል፥ ተጠቃሚ ለመሆን፥ ሕዝቡን የሥልጣንና የኃይል ጥማታቸውን ለማርካት የሚወጡበት መሰላል ለማድረግ፥ ወይም ግላዊ ኑሮአቸውን ለማሻሻል፥ ብሎም ለመበልጸግ ሳይሆን፤ ሕዝብን ለማገልገል እንደ ተጠሩ በመገንዘብ ሲያንጹ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች በእግዚአብሔር የተጠሩለትን ልዩ፥ ክቡርና ህብረብዙ ኃላፊነት ያለበት ትልቅ የወንጌል አደራ እንደተቀበሉ አውቀው፤ ከጥሪአቸው ጋር የማይገናኙና ሕይወታቸውንም ሆነ አገልግሎታቸውን ሊያወሳስቡ በሚ

ችሉ ነገሮች ራሳቸውን ከማጠላለፍ በመጠበቅ አገልግሎታቸውን በንጽሕና ሲፈጽሙ ለማየት!

❖ **ሕልም አለች፡-** የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችም የፓስተሩን ጥሪ በመናቅ “እርሱ የሚያደርገውን እኔም ሳደርገው እችላለሁ” በሚል ጤነኝነት በሌለው መንፈስ ተይዘው የፓስተሮችን ጸጋ ከመጋፋትና፤ እግዚአብሔር ያልጠራቸውን የፓስተርነት ጥሪ ለመሻማት ከመፈለግ ራሳቸውን ሲገዙ ለማየት! ጌታ በአደራነት የሰጣቸውን የማስተዳደር ስጦታ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለመምራት ጸጋቸውን በፍጹም ትሕትናና ቅንነት ሲለማመዱ ለማየት!

❖ **ሕልም አለች፡-** ፓስተሮች፤ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከጌታ የተሰጣቸው ሥልጣንና ኃይል በቤተ ክርስቲያን ያለው አገልግሎት ለማካሄድ እንዲመች ተብሎ የተሰጠ እንጂ፤ “ማን ከማን በላይ” እንደሆነ የሥልጣን እርከንና መዋቅር ለመግለጽ እንዳልሆነ ሲረዱ ለማየት! እርስ በርሳቸው በአክብሮት፤ በትሕትናና በቅንነት ጸጋቸውን በመቀበል የእግዚአብሔርን ሕዝብ ሲያገለግሉ ለማየት!

❖ **ሕልም አለች፡-** ፓስተሮች፤ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በየዘመናቱ የተከሰቱት ችግሮች የመዋቅር፤ የእርከን፤ ወይም የመተዳደሪያ ደንብ አለመኖር አለመሆኑን፤ ነገር ግን የአመራር ሥነ መለኮት እሳቤ ባለመኖሩ እንደሆነ በመገንዘብ የቤተሰብን፤ የክርስቶስ አካልንና የሥላሴን ሥነ መለኮት እሳቤዎች በጥልቀት ሲያስተውሉ ለማየት! የአመራራቸውንም መንፈስ በሥላሴ ውስጥ እንዳየነው የግንኙነት ሥምረት/ ጥምረትና የዓላማ ውህደት በመለማመድ አገልጋዮች ሁሉ እንደ ውሃ አብረው ሲፈሱ ለማየት!

❖ **ሕልም አለች፡-** ፓስተሮች፤ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ ባለ አደራ እንደ ሆኑ በመረዳት የተሰጣቸውን የጸጋ ስጦታዎች፤ የተጠሩለትን ሕዝብ፤ ጊዜና ዘመን፤ ገንዘብና ንብረት፤ በብዙ ጥንቃቄ፤ በማስተዋልና አንድ ቀን ጌታ እንደሚጠይቃቸው በማሰብ ሲመላለሱ ለማየት! ተጠያቂነት ያለውን ኑሮ መኖር አማራጭ የሌለው ዋና ነገር እንደሆነ በማሰብ ሕይወታቸውን ሆነ አገልግሎታቸውን በእግዚአብሔር ፊት፤ በቤተሰባቸው ፊትና፤ በሕዝቡም ፊት ተጠያቂ እንዲሆኑ ራሳቸውን በፈቃዳቸው ሲቀድሱ ለማየት! ከዚህም ሌላ ለወንጌል ቃል ያላቸውን አደራ በማስተዋልና ተጠያቂነትም እንዳላቸው በመገንዘብ፤ ለቃሉ (በስብከትም

ይሁን በትምህርታቸው) እውነተኛ ሆነው ራሳቸውን ለማቅረብ ጠንቃቃ አገልጋዮች ሲሆኑ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፥ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ ከሌሎች አገልጋዮች ም ይሁን፥ ከምዕመን ጋር በመጠላለትና በመገፋፋት ያሳለፉቸውን ከንቱ ዘመናት በንስህና በመመለስ ምዕራፉን ሲዘጉ ለማየት! ከተጣሉአቸው ወንድሞችና እህቶችም ጋር ከንጹሕ ልብ በመነጨ መንፈስ ይቅርታን በመጠየቅና በማድረግ፤ የቀድሞ ፍቅራቸውን አድሰው፤ አዲስ የነፃነት፥ የእርቅና የሰላም ምዕራፍ ሲከፍቱ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** ፓስተሮች፥ መሪዎችና አገልጋዮች ሁሉ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ሌጋሲ በመከተል፥ እነርሱም በተራቸው ለልጆቻቸውና ለትውልዳቸው የሚተላለፍ የሕይወትና የአገልግሎት ሌጋሲ እንዲኖራቸው በእግዚአብሔር ጸጋና ችሎት ሲተልሙ ለማየት! ጌታ ኢየሱስ ዳግም በክብር ሲመጣ፡-“አንተ በጎ ታማኝ ባርያ፥ በጥቂቱ ታምነሃል፥ በብዙም እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ።” የሚለውን ድምፅ በጀሮአቸው ሲሰሙ ለማየት!

❖ **ሕልም አለኝ፡-** “ቅድስት፥ ያለ ነውርና ክብርት” የሆነችውን ቤተ ክርስቲያን፥ ሙሽራ ሆኖ ለሚመጣው ጌታዋና አምላክዋ በሙልዓት በመሰናዳት፤ ለእውነት ቃል ባላት መገዛት፥ በሕይወት ንጽሕናዋና ቅድስናዋ፥ በቅዱሳን ሕብረቷ፥ ባልተቀየጠ ንጹሕ በሆነ አምልኮዋ፥ በሥራ በሚገለጽ ክርስትናዋ ስትጠብቅ ለማየት! የጌታንምዳግም መምጣት መናፈቃን በማሳየት ለወንጌል ሥርጭት ባላት ትጋቷ እና በቅድስናኑሮዋ እየገለጸች ስታድግ፥ ስትጉለብትና የእግዚአብሔር ክብር መግለጫ ስትሆን ለማየት **ሕልም አለኝ!!!**

“... መልካሙን ገድል ተጋድዬአለሁ፥ ሩጫውን ጨርሼአለሁ፥ ሃይማኖትን ጠብቄአለሁ፤ ወደ ፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል፥ ይህንም ጽድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል፥ ደግሞም መገለጡን ለሚወዱት ሁሉ እንጂ ለእኔ ብቻ አይደለም።” (2ጢሞቴዎስ 4፥ 6-8)

BIBLIOGRAPHY

Adeyemo, Tokunboh. "African Contributions to Christendom," *Scriptura* 39 (1991): 89- 93.

-----, "The Lessons of Rwanda for the Church in Africa," *World Pulse* 31 (December 20, 1996).

Albrecht, Daniel E. *Rites in the Spirit: A Ritual Approach to Pentecostal/ Charismatic Spirituality*. Sheffield, UK: Sheffield Academic Press, 1999.

-----, "Pentecostal Spirituality: Looking Through the Lens of Ritual," *Pneuma* 14, no. 2 (1996) 21.

Althaus, Paul. *The Theology of Martin Luther*, trans. Robert C. Schultz. Philadelphia: Fortress, 1966.

Anderson, A. A. and W. J. Hollenweger. eds. *Pentecostals After a Century: Global Perspectives on a Movement in Transition*. Sheffield, UK: Sheffield Academic Press, 1999.

Anderson, Ray. *The Shape of Practical Theology: Empowering Ministry with Theological Praxis*. Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 2001.

Anderson, Ray S. and Dennis B. Guernsey. *On Being Family: A Social Theology of the Family*. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publication, 1985.

Annan, Kofi. "African Leaders on African Leadership and Governance," *New York Times*. (April 17, 1998). Available from <http://www.africa-progress.net/African-leaders.htm>; accessed 25 March 2007.

Arndt, William and F. Wilbur Gingrich. *Greek - English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature*, 5th. ed., trans. Walter Bauer. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1979.

Augustine, *On The Trinity* 7. 5-6, in *Nicene and Post Nicene Fathers , Series, reprinted*. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing House, 2001.

Avis, P. D. L. "The True Church in Reformation Theology," *Scottish Journal of Theology* 30 (1977): 326-332.

Ayittey, George B. N. *Africa Betrayed*. New York: St. Martin's Publication, 1992.

-----, *Africa In Chaos*. St. Martin's Publication, 1998.

Balswick, Jack O. and Judith K. Balswick. *The Family: A Christian Perspective on the Contemporary Home*, 2nd. ed. Grand Rapids, MI: Baker Books, 1989, 1999.

Bainton, Ronald. *The Reformation of the Sixteenth Century*. Boston: Beacon, 1952.

Banks, Robert. *Paul's Idea of Community: The Early House Churches in Their Historical Setting*. Peabody, Mass.: Hendrickson, 1994.

-----, *Idem*, "Pauline Church Order and Governance," in *Dictionary of Paul and His Letters*, ed. Gerald F. Hawthorne and Ralph P. Martin. Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 1993: 131-137.

----- and Bernice M. Ledbetter. *Reviewing Leadership-A Christian Evaluation of Current Approaches*. Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2004.

Barna, George. ed. *Leaders on Leadership: Wisdom, Advice, and Encouragement on the Art of Leading God's People, The Leadership Series*. Ventura, CA: Regal Books, 1997.

Barth, Karl. *Church Dogmatics*, vols. 1-4. Edinburg: t & T Clark, 1956-1958.

-----, *Church Dogmatics*. vol.1, 404.

-----, *Church Dogmatics*. III.1, ed. by G. W. Bromiley and T. F. Torrance. Edinburgh: T & T Clark, 1969.

-----, CD III, 1, *The Doctrine of Creation*. Edinburgh: T & T Clark, 1958: 101-110; 183-211.

Beasley-Murray, Paul. "The Ministry of All and The Leadership of Some: A Baptist Perspective," in *Anyone For Ordination?* ed. Paul Beasley-Murray. Tunbridge Wells, UK: Monarch, 1993: 157-174.

Berkouwer, G. C. *Man: The Image of God*. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing House, 1962.

Best, E. *The First and Second Epistles to the Thessalonians*. San Francisco, CA: Harper & Row, 1972: 224-225.

Block, Peter. *Steward: Choosing Service Over Self-Interest*. San Francisco, CA: Berrett-Koehler, 1993.

Bloesch, Donald. *God, Authority, and Salvation*, vol. 1 in *Essentials of Evangelical Theology*. New York: Harper & Row, 1978.

Boff, Leonardo. *Trinity and Society*, trans. by Paul Burns. Mary knoll, N. Y.: Orbis Books, 1988.

Bonhoeffer, Dietrich. *Creation and Fall*. London: SCM, 1959.

-----, *The Cost of Discipleship*. New York: Touchstone, 1995.

Braaten, Carl E. "The Triune God: The Source and Model of Christian Unity and Mission," *In Missiology: An International Review* 18, no. 4 (October, 1990): 1-14.

British Council of Churches. *The Forgotten Trinity, vol. 1. The Report of the BBC Study Commission on Trinitarian Doctrine Today*. London: British Council of Churches/ CCBI, 1989: 5.

Brown, Colin. *The New International Dictionary of New Testament Theology, vol. 1, vol. 3* Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1986, 237-238; 115, 766-767.

-----, *The NIDNTT, "Akoloutheo,"* by C. Blendiger, 1:481.

Briskin, Allan. *The Stirring of Soul in the Workplace*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1996.

Bruce, A. B. *The Training of the Twelve*. Grand Rapids, MI: Kregel, 1971.

Brunner, Emil. *The Christian Doctrine of Creation and Redemption (Dogmatics 2)*. London: Lutherworth, 1952.

-----, *Dogmatics, vol. 1. The Christian Doctrine of God*, trans. by Olive Wyon. London: Lutherworth Publishing House, 1949: 205-240.

Buckley, James J. "A Field of Living Fire: Karl Barth on the Spirit and the Church," *Modern Theology* 10, no. 1 (1994): 81-102.

Burgess, S.M. and G. McGee, eds. "The Pentecostal and Charismatic Movements," in *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*. Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1988: 1-6

Burns, James Mac Gregor. *Leadership*. New York: Harper & Row Publishers, 1978.

Butin, Philip W. *Revelation, Redemption and Response*. New York: Oxford University Press, 1994.

Calvin, John. trans. by John King, *Commentaries on the Book of Moses Called Genesis, vol. 1*. Grand Rapids, MI: Baker Books, 2009.

-----, *Institute of The Christian Religion*, ed. John T. McNeill.
Philadelphia: Westminster Press, 1960, 4. 1. 12.

Carter, Les and Jim Underwood. *The Significance Principle*. Nashville, TN:
Broadman & Holman, 1998.

Cashman, Kevin. *Leadership From the Inside Out*. Provo, UT: Executive
Excellence, 1998.

Chandler, Russell. *Racing Toward 2001: The Forces Shaping America's
Religious Future*. Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1992.

Clinton, Robert. *The Making of a Leader*. Colorado Springs, CO: NavPress,
1988.

Collins, Jim. "Level 5 Leadership: The Triumph of Humility and Fierce Resolve,"
Harvard Business Review (January 2001): 67-76.

Congar, Yves. *I Believe in the Holy Spirit*. New York: Crossroad Herder, 1997.

Conger, ed. Jay A. *Spirit At Work: Discovering the Spirituality in Leadership*.
San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1994.

Coppedge, Allan. *The God Who Is Triune: Revisioning The Christian Doctrine of
God*. Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 2007.

Cormode, Scott. "Multi-Layered Leadership: The Christian Leader as Builder,
Shepherd and Gardener," *Journal of Religious Leadership* 1, no. 2 (Fall, 2002).

Cowman, Charles. *Oriental Missionary Society*. Los Angeles, CA: ,
1928.

Cox, Harvey. *The Silencing of Leonardo Boff: The Vatican and the Future of
World Christianity*. Oak Park, III.: Meyer-Stone, 1988.

Cremer, Hermann. *Biblico-Theological Lexicon of New Testament Greek*.
Edinburgh, UK: T & T Clark, 1895: 530.

Dalberge, John E. *Lord Acton (1834-1902) Essays on Freedom and Power*, ed.
Getrude Himmelfarb. Boston: Beacon Press, 1948; reprint 1972. Available from
<http://www.bartleby.com/73/1444.ht>.; accessed March 27, 2007.

Demarest, Bruce A. and Gordon R. Lewis. *Knowing The Ultimate Reality: The
Living God*. Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1987.

Dennis, Warren and Burt Nanus. *Leadership: The Strategies for Taking Charge*.
New York: Harper & Row, 1983.

Doohan, Helen. *Leadership in Paul*. Wilmington, Del.: Michael Glazier, 1984.

Dulles, Avery. *Models of the Church*. Garden City, N. Y.: Doubleday, 1974.

Eastwood, Cyril. *The Priesthood of All Believers: An Examination of the Doctrine From the Reformation to the Present Day*. London: Epworth, 1960: 164-171.

Engel, James F. and William A. Dyrness. *Challenging The Mind of Missions: Where Have We Gone Wrong?* Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 2000.

Engen, Charles Van. *God's Missionary People*. Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1991.

Enns, Paul P. *The Moody Handbook of Theology*. Chicago, IL: Moody Press, 1997, C. 1989.

Erikson, Erik. *Gandhi's Truth*. New York: W.W. Norton, 1969.

Erickson, Millard. *Christian Theology*. Grand Rapids, MI: Baker Books, 1985.

Ester, , Jr. William R. "A Believing People: Historical Background," in the *Concept of the Believers' Church*, ed. James Leo Garrett. Scottsdale, Pen.: Herald, 1969): 57-58.

Fee, Gordon D. *The First Epistle to the Corinthians, New International Commentary on the New Testament*. Grand Rapids, MI: Eerdamns Publishing House, 1987.

----- . *1 and 2 Timothy, Titus - IVP New Testament Commentary Series*, by Philip H. Towner, Grant R. Osborne, D. Stuart Briscoe and Haddon Robinson, (April 26, 1994).

Fiddes, Paul. *Participating In God: A Pastoral Doctrine of the Trinity*. Louisville, K.Y.: Westminster John Knox Press, 2000.

Fiedman, Edwin H. *Generation to Generation: Family Process in Church and Synagogue*. New York: Guilford, 1985.

Fischer, Balthasar. "Catholic Liturgy in the Light of Vatican II and The Post-Conciliar Reform of the Liturgy," *One In Christ* 13 (1977): 28-30.

Foster, Richard J. *Celebration of Discipline - The Path to Spiritual Growth*. New York: Harper & Row Publishers, 1978.

----- . *Money, Sex and Power*. San Francisco, CA: Harper & Row, 1985.

Fox, Matthew. *The Reinvention of Work: A New Vision for Livelihood for our Time*. San Francisco, CA: Harper & Row, 1994.

Frankfort, H. and H. A. *Before Philosophy*. Penguin, 1963.

Gardener, John. *On Leadership*. The Free Press, 1990.

------. *Self Renewal: The Individual and the Innovative Society*. New York: Harper & Row, 1963.

Garijo-Guembe, Miguel M. *Communion of the Saints: Nature and Structure of the Church*, trans. Patrick Madigan. Collegeville, MN: Liturgical Press, 1994.

Garrett, James Leo. *Systematic Theology: Biblical, Historical, and Evangelical*, vol. 1-2. Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1995.

Giles, Kevin. *The Trinity and Subordinationism - The Doctrine of God and The Contemporary Gender Debate*. Downers Grove, IL.: Intervarsity Press, 2002.

Golman, Daniel. *Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books, 1993.

Grabowski, Stanislaus J. "St. Augustine and The Doctrine of the Mystical Body of Christ," *Catholic University of America*. [www.google.com/st.Augustine and the Doctrine of the Mystical Body](http://www.google.com/st.Augustine%20and%20the%20Doctrine%20of%20the%20Mystical%20Body). Accessed November 25, 2013.

Graham, Billy. *Nearing Home - Life, Faith and Finishing Well*. Nashville, TN: Thomas Nelson, 2013.

Graves, F. F. *What Did Jesus Teach?* New York: The McMillan Company, 1919.

Greenleaf, Robert K. *Servant Leadership: A Journey into the Nature of Legitimate and Greatness*. New York: Paulist Press, 1977.

Grenz, Stanley J. *Reason for Hope: The Systematic Theology of Wolfhart Pannenberg*. New York: Oxford University Press, 1990.

Gritsch, Eric W. and Robert W. Jenson. "Church Body In Conflict," in *Lutheranism: The Theological Movement and Its Confessional Writings*. Philadelphia, PA: Fortress, 1976.

Gruden, J. C. *The Mystical Christ*. St. Louis: n. p., 1936.

Guinness, Os. *The Call: Finding and Fulfilling the Central Purpose of Your Life*. Nashville, TN: Word Publishing Group, 1998.

------. *Character Counts*. Grand Rapids, MI: Baker Books, 1999.

Gunton, Colin E. *The One, The Three, and The Many: God, Creation, and the Culture of Modernity*. Bampton Lectures 1992. Cambridge: Cambridge University Press, 1993.

------. *Father, Son, and the Holy Spirit: Essays Toward a Trinitarian Theology*. Edinburg: T & T Clark, 2003.

-----*.The Promise of Trinitarian Theology, 2nd. ed.* Edinburg: T & T Clark, 1997.

-----*. "The Threeness / Oneness Problem of the Trinity," Calvin Theological Journal* 23 (April 1988): 44.

Hagberg, Janet O. *Real Power: Stages of Personal Power in Organizations.* Salem, Wis.: Sheffield, 1994.

Haggai, John. *Lead On!* Waco, TX: Word Books, 1986.

Hanson, R. P. C. *The Search for the Christian Doctrine of God: The Arian Controversy 318-381.* Edinburg: T & T Clark, 1988.

Harper, Michael. "The Holy Spirit Acts in the Church, Its Structure, Its Sacramentality, Its Worship and Sacraments," *One In Christ* 12 (1976): 322.

Hawley, Jack. *Reawakening The Spirit at Work: The Power of Dharmic Management.* San Francisco, CA: Berrett-Koehler, 1993,

Healy, Nickolas M. "The Logic of Karl Barth's Ecclesiology: Analysis, Assessment and Proposed Modifications," *Modern Theology* 10, NO. 3 (1994): 254-257.

Healey, R. M. "The Ministerial Mystique," *The Christian Century* 91 (1974): 121-125.

Hendricks, Gay and Kate Ludeman. *The Corporate Mystic: A Guidebook for Visionaries with Their Feet on The Ground.* New York: Bantam Books, 1996.

Hersey, Paul, Kenneth H. Blanchard, and Dewey E. Johnson. *Management of Organizational Behavior.* Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1996.

Heston, E. "The Dogmatic Preaching of the Fathers," *ECC. Rev. CHI.*

Hickman, Gill R. *Leading Organizations: Perspective for a New Era.* Thousand Oaks, CA: Sage, 1998.

Hill, William J. *The Three-Personed God: The Trinity as a Mystery of Salvation.* Washington, D. C.: The Catholic University of America Press, 1982.

Hillman, James. *The Sail's Code: In Search of Character and Calling.* New York: Random House, 1996.

-----*. Kinds of Power.* New York: Currency-Doubleday, 1995.

Hobbs, Herschel H. *You Are Chosen: The Priesthood of Believers.* San Francisco, CA: Harper & Row, 1990.

Hochen, Peter. *"The Charismatic Movement," in the Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*: 130-160.

-----, *"Theology of Church," in the Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*, ed. S. M. Burgess and G. B. McGee. Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1988.

Hodge, Charles. *Systematic Theology*, vol. 1 (1872) reprinted. Oak Harbor, WA: Logos Research Systems, Inc., 1997.

Hollenweger, Walter J. *Pentecostals*. London: SCM Press, 1972.

-----, *Pentecostalism: Origins and Developments Worldwide*. Peabody, Mass.: Hendrickson, 1998.

-----, *"From Azusa Street to the Toronto Phenomenon: Historical Roots of the Pentecostal Movement," Concilium* 3 (1996): 3.

-----, *"After Twenty Years' Research on Pentecostalism," International Review of Missions* 75 (January 1986): 6.

Humphreys, Fisher. *"Ordination in the Church," in the People of God*, 288-298.

Idowu, Bolaji. *African Traditional Religion - A Definition*. London: SCM Press, 1973.

Imbelli, Robert. *in his recommendations of Y. Congar's book, I Believe in the Holy Spirit, three vols. in one*. New York: Herder, 1997.

Kalu, Ogbu U. *Power, Poverty and Prayer: The Challenges of Poverty and Pluralism in African Christianity - 1960-1996*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2000.

Kant, Immanuel. *"The Conflict of the Faculties," In Religion and Rational Theology*, trans. by A. W. Wood and George di Giovanni, *In the Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996: 264.

Karkkaainen, Veli-Matti. *Pneumatology: The Holy Spirit in Ecumenical, International and Contextual Perspective*. Grand Rapids, MI: Baker, 2002.

-----, *The Trinity: Global Perspectives*. Louisville, K.Y.: Westminster: John Knox Press, 2007.

-----, *An Introduction to Ecclesiological, Historical and Global Perspectives*. Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 2002.

-----, *Spiritus Ubi Vult Spiral: Pneumatology in Roman Catholic - Pentecostal Dialogue (1972-1989)*. Helsinki, Finland: Luther-Agricola Society, (1998): 234-330.

Karleen, Paul S. *The Handbook to Bible Study: With a Guide to the Scofield Study System*. New York: Oxford University Press, 1987.

Kimel, Jr. Alvin F. ed. *This Is My Name Forever: The Trinity and Gender Language for God*. Downers Grove, IL.: Intervarsity Press, 2011.

Lederle, Henry I. *Treasures Old and New: Interpretations of "Spirit Baptism," in the Charismatic Renewal Movement*. Peabody, Mass.: Hendrickson, 1988.

Lorengan, Bernard. *The Way to Nicene: The Dialectical Development of Trinitarian Theology*, trans. by Conn O'Donovan. London: Darton, Longman, & Todd, 1976.

Lowry, Charles W. *The Trinity and Christian Devotion*. London: Eyre and Spottiswoode, 1946.

Kelly, J. N. D. *Early Christian Doctrines*, 4th. ed. London: Adam and Charles Black, 1968.

-----, *Early Christian Creeds*, 3rd. ed. London: Longmans Publishing House, 1972.

Kittel, ed. Gerhard. *Theological Dictionary of the New Testament*, vol.2. Grand Rapids, MI: WM. M. Eerdmans, 1964, S.V. "*Didaske*," by Rengstorff: 139.

_____. TDNT, vol. 3, 518-526.

-----, TDNT, Vol. 4: 433-435.

Kiwiet, John J. "*Anabaptist Views of the Church*," in *the People of God: Essays on the Believers' Church*, ed. Paul Basden and David S. Dockery. Nashville, TN: Broadman, 1991: 225-234.

Kouges, James M. and Barry Z. Posner. *Credibility - How Leaders Gain and Lose It, Why People Demand It*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1993.

Kouzes, James M. and Barry Z. Posner. *Credibility: How Leaders Gain and Lose It, Why People Demand It*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1993.

Kuzmic, Peter and Miroslav Volf. "Communio Sanctorum: Toward a Theology of the Church as a Fellowship of Persons," a Position Paper read at the International Roman Catholic - Pentecostal Dialogue, Riano, Italy, May 21-26, 1985 (Unpublished).

- Layton, Robert. *An Introduction to Theory in Anthropology*. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1998.
- Lamb, David. *The Africans*. New York: Random House, 1983.
- Lampe, Geoffrey W. H. "Christian Theology in the Patristic Period," in *A History of Christian Doctrine*, ed. by H. Hunliffe-Jones and Benjamin Drewery. Edinburg: T & T Clark, 1978.
- Land, Steven J. *Pentecostal Spirituality: A Passion for the Kingdom*. Sheffield, UK: Sheffield Academic Press, 1992.
- Lee, Paul D. *Pneumatological Ecclesiology in the Roman Catholic - Pentecostal Dialogue: A Catholic Reading of the Third Quinquennium (1985-1989)* (Dissertation Ad Lauream in Facultate S. Theologiae Apud Pontificiam Universitatem S. Thomae in Urbe, Rome, 1994); 5.
- Lienhard, Joseph T. "Ousia and hypostasis: The Cappadocian Settlement and The Theology of 'One Hypostasis,'" in *the Trinity*, ed. Davis, Kendall, and O'Collins.
- Lincoln, Abraham (1809-1865), www.goodreads.com/quotes/tag/power. Accessed August 10, 2013.
- Lindell, Henry and Robert Scott, *Greek - English Lexicon*. Oxford: Clarendon, 1964.,
- Little, Franklin H. "The Concept of the Believers' Church," in *the Concept of The Believers' Church*, ed. James Leo Garrett. Scottsdale, Penn.: Herald, 1969: 15-33.
- Lord Acton (April 3, 1887), English Historian, www.notable-quotes.com/p/power-quotes.html. Accessed August 10, 2013.
- Lossky, Vladimir. In *The Image and Likeness of God*, ed. John H. Erickson and Thomas E. Bird. New York: St. Vladimir's Seminary Press, 1985, chap.4.
- , *Mystical Theology of the Eastern Church*. Crestwood, N. Y.: St. Vladimir's Seminary Press, 1976: 176-179.
- , "Concerning the Third Mark of the Church: Catholicity," in *the Image and Likeness of God*, ed. John H. Erickson. Crestwood, N. Y.: St. Vladimir's Seminary Press, 1985: 157, 174-178.
- Louw, Johannes and Eugen A. Nida. eds. *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains*, 2nd. ed. vol.1. *Introduction and Domains*. New York: United Bible Societies, 1988, 1989.

- Mbiti, John S. *African Religions and Philosophy*, 2nd. ed. London: Heinemann, 1989.
- McCall, Jr. Morgan and Michael Lombardo, eds. *Leadership: Where Else Can We Go?* Durham, N.C.: Duke University Press, 1978.
- McClendon, James. *Systematic Theology*, vol.2. Nashville, TN: Abingdon, 1994.
- McClelland, David C. and David H. Burnham. "Power is the Greatest Motivator," *Harvard Business Review*, January-February 1995: 134.
- McClung, Jr. L. Grant. "Pentecostal/ Charismatic Perspectives on Missiology for the Twenty-First Century," *Pneuma* 16, no. 1 (1994): 11.
- McDonald, Gordon. *Ordering Your Private World*. Nashville, TN: Thomas Nelson, 1985.
- McDonnell, Kilian. ed. *Presence, Power, Praise: Document on the Charismatic Renewal*, 3 vols. Collegeville, MN: Liturgical Press, 1980.
- , *Catholic Charismatic Renewal and Classical Pentecostalism: Growth and Critique of a Systematic Suspicion*," *One In Christ* 23 (1987): 36-61.
- , ed. *The Holy Spirit and Power: The Catholic Charismatic Renewal*. Garden City, N. Y.: Doubleday, 1975.
- , *Charismatic Renewal and Churches*. New York: Seabury, 1976.
- , *Charismatic Renewal and Ecumenism*. New York: Paulist, 1978.
- McIntosh, Gary L. and Samuel D. Rima, Sr. *Overcoming the Dark Side of Leadership*. 2000.
- Meeks, M. Douglas. *God The Economist: The Doctrine of God and Political Economy*. (Searching for a New Framework). Minneapolis, MN: Augsburg Press, 1989.
- Meyendorff, John. *Byzantine Theology: Historical Trends and Doctrinal Themes*. New York: Fordham University Press, 1974, chap. 11.
- Milco, Michael R. *Ethical Dilemmas in Church Leadership*. Grand Rapids, MI: Kregel, 1997.
- Miller, William C. "How Do We Put Our Spiritual Values to Work?" in *New Traditions in Business: Spirit and Leadership in the Twenty First Century*, ed. John Renesch. San Francisco, CA: Berrett-Koehler, 1992: 69-77.
- Miner, John B. *Organizational Behavior*. New York: Random House, 1988.

- Moltmann, Jurgen. *The Church in the Power of the Spirit: A Contribution to Messianic Ecclesiology*. New York: Harper & Row, 1977.
- , *The Trinity and The Kingdom: The Doctrine of God*, trans. by Margaret Kohl. San Francisco, CA: Harper & Row, 1981.
- Mutua, Makau Wa. in *The Washington Post*. (September 9, 1991): A20.
- Nash, Laura L. *Believers In Business*. Nashville, TN: Thomas Nelson, 1994.
- Neibuhr, Reinhold (1892-1971)- www.wikipedia.org/wiki/serenity-prayer. Accessed July 23, 2013.
- Newbigin, Lesslie. "The Logic of Mission," in *New Directions in Mission and Evangelization*, ed. James A. Scherer and Stephen B. Bevans. Mary knoll, N.Y.: Orbis, 1992: 16-25.
- , *The Household of God: Lectures on the Nature of the Church*. London: SCM Press, 1953.
- , *The Open Secret*, rev. ed. Grand Rapids, MI; Eerdmans Publishing House, 1995.
- Newton, John. Quoted by J. C. Ryle in the Chapter "Are You Regenerate?" in *Home Truths*, 9th. ed. London: Chas. J. Thynne, n.d.: 94-95.
- Nissiotis, Nikos A. "Pneumatological Christology as a Presupposition of Ecclesiology," in *Occumenica: An Annual Symposium of Ecumenical Research*. Minneapolis, MN: Augsburg, 1967: 235-252.
- Northhouse, Peter G. *Leadership: Theory and Practice*. Thousand Oaks, CA: Sage, 2001, 2004.
- Nouwen, Henri J.M. *In The Name of Jesus - Reflections on Christian leadership*. New York: Cross-Road Publication, 1995.
- Novak, Michael. "The Free Church and the Roman Church - The Conception of the Church in Anabaptism and in Roman Catholicism: Past and Present," *Journal of Ecumenical Studies* 2 (1965): 429.
- Obasanjo, Olusegun. "Obasanjo Blames Poor Leadership for Africa's Decline," *Africa News Service* (March 6, 2000). Available from http://www.africanprogress.net/African_leaders.htm; accessed March 25, 2007.
- O'Collins, Gerald. "The Holy Spirit: The State of the Question," in *The Trinity*. by Stephen T. Davis, Daniel Kendall, and Gerald O'Collins. Oxford, England: Oxford University Press, 1999.

-----, *The Tripersonal God: Understanding and Interpreting the Trinity*. New York: Paulist Press, 1999

O'Donnell, John J. *Trinity and Temporality: The Christian Doctrine of God in Light of Process Theology and the Theology of Hope*. Oxford: Oxford University Press, 1983.

Olson, Roger E. and Christopher A. Hall. *The Trinity*. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing House, 2002.

Omar, Massoud. "Developing A Training Methodology for Mainstreaming Ethics and Professionalism in African Public Service," *UNECA*, Addis Ababa (December 1-3, 2004): 2-3.

Osborn, Carol. *Inner Excellence: Spiritual Principles of Life Driven Business*. San Rafael, CA: New World Library, 1992.

Pannenberg, Wolfhart. "The Christian Vision of God: The Discussion on the Trinitarian Doctrine of God:," *Trinity Seminary Review* 13, no. 2 (Fall 1991): 53-60.

-----, *Anthropologie in Theologischer Perspektive*. Gottingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1983.

Pelikan, Jaroslav. ed. *Luther's Works*. St. Louis: Concordia, 1955-1986.

-----, *The Emergence of Catholic Tradition (100-600)*, vol. 1 in *The Christian Tradition: A History of the Development of the Doctrine*. Chicago, IL: Chicago University Press, 1971.

Penrose, C. St. Amant, "Reformation Views of the Church," in *the People of God: Essays in the Believers' Church*, ed. Paul Basden and David S. Dockery. Nashville, TN: Broadman, 1991: 213.

Peters, Ted. *God As Trinity: Relationality and Temporality in Divine Life*. Louisville, K.Y.: Westminster/ John Knox Press, 1993.

Pneuma: Vol. 16, no.2 (1994) and Vol. 18, no.1 (1996).

Prestige, G. L. *God In Patristic Thought*. London: SPCK, 1964.

Rad, Von G. *Genesis*. London: SCM, 1963.

Rahner, Carl. *Theological Investigations IV: More Recent Writings*, trans. by Kevin Smith. New York: Crossroad Publishing, 1982.

-----, "Do Not Stifle the Spirit," in *Theological Investigations VII*. New York: Hender, 1971: 72-87.

-----, "Observations of the Factor of the Charismatic in the Church," in *Theological Investigations XII*. New York: Seabury, 1974: 97.

-----, "Heresies in the Church Today," in *Theological Investigations XII*. New York: Seabury, 1974: 117-141.

Ratzinger, Joseph Cardinal. *The Ratzinger Report: An Exclusive Interview on the State of the Church*, with Vittorio Messori. San Francisco, CA: Ignatius, 1985.

Ratzinger, Joseph. *Auf Christus Schauen: Einübung in Glaube, Hoffnung, Liebe*, Freiburg, 1989, Hans Kung, *Die Kirche*. Munich, Germany: Piper, 1977.

Richardson, Cyril C. ed. *A Dictionary of Christian Theology*. London: SCMM, 1969, s. v. "Co Inherence," by H. E. W. Turner.

Richardson, Norman E. *The Christ of the Classroom*. New York: The McMillan Company, 1931.

Riggs, John W. "Emerging Ecclesiology in Calvin's Baptismal Thought, 1536-43," *Church History* 64, no.1 (1995): 37-42.

Rinehart, Stacy T. *Upside Down: The Paradox of Servant Leadership*. Colorado Springs, CO: NavPress, 1998.

Robbins, Stephens B. *Essentials of Organizational Behavior*, 4th. ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1994.

Rogers, Cleon. "The Great Commission," *Bibliotheca Sacra* 130 (July 1973): 264.

Roxburge, Alan J. and Fred Romanuk. *The Missional Leader: Equipping Your Church to Reach a Changing World*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2006.

Ruthven, Jon. *On The Cessation of the Charismata*. Sheffield, UK: Sheffield Academic Press, 1993.

Salim, Salim Ahmed. "Africa Faces Peace, Leadership and Governance Challenges," in *Africa News Service*, (July 2, 2002). Available from <http://www.africanprogress.net/AfricanLeaders.htm>; accessed 25 March 2007.

Sanders, J. Oswald. *Paul The Leader: A Vision for Christian Leadership Today*. Eastbourne, UK: Kings Way, 1983.

Sanford, John. *Ministry Burnout*. New York: Paulist Press, 1982.

Sartori, Luigi. *The Structure of Juridical and Charismatic Power in the Christian Community*, "Concilium" 109. New York: Seabury, (1978): 38-55.

- Schleiermacher, Friedrich. *The Christian Faith*, trans. by H. R. Mackintosh and J. S. Stewart. Edinburgh: T & T. Clark, 1928.
- Schwartz, Christian A. *Natural Church Development*. St. Charles, IL: Church Smart Resources, 1996.
- Schurer, Emil. *A History of Jewish People in the Age of Jesus Christ*. 3 vols. trans. by Sophia Taylor and Peter Christie. London: T & T Clark, 1885.
- Shannon, Claude. *A Mathematical Theory of Communication*, "Bell System Technical Journal" 27 (July, 1948): 379-423, 623-656.
- Spears, Larry C. *Insights on Leadership: Service, Stewardship, Spirit, and Servant- Leadership*. New York: Wiley Publication, 1998.
- Steven, Thomas J. in *People Power*. Chicago, IL: Northfield, 1996.
- Stogdill, Ralph. *Hand Book of Leadership*. New York: Free Press, 1974.
- ."Personal Factors Associated with Leadership," *Journal of Psychology* 25 (1994): 35-71.
- Stott, John R. W. *Involvement: Social and Sexual Relationships in Modern World*. Old Tappan, NJ: Flaming H. Revell Company, 1984, 1985.
- ."The Cross of Christ". Leicester: Intervarsity Press, 1986.
- Sullivan, Francis A. "Catholic Charismatic Renewal," in the *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*, 110-125.
- Synan, Vinson. "Pentecostalism: Varieties and Contributions," *Pneuma* 8, no. 2 (1986): 34-36.
- Tappert, Theodor G. trans. ed. *The Book of Concord*. Philadelphia, PA: Fortress, 1959.
- Tham, Siew Kiong. "Releasing the Church from Its Cultural Captivity," (PhD diss., School of Theology, Fuller Theological Seminary, 2002.
- Thielicke, Helmut. "The Doctrine of God and Christ," in *The Evangelical Faith*, vol. 2, trans. by Geoffrey W. Bromiley. Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing House, 1977: 137-157.
- Thomson, John. "Modern Trinitarian Perspectives," *Scottish Journal of Theology* 44 91991): 349-350.
- Torrence, Thomas F. *Trinitarian Perspectives: Toward Doctrinal Agreement*. Edinburgh: T & Clark, 1994.

------. *The Trinitarian Faith*. Edinburg: T & T Clark, 1988.

Tsirpanlis, C. N. *Introduction to Eastern Patristic Thought and Orthodox Theology*. Collegeville, MN: Liturgical Press, 1991.

Tutu, Desmond. "Whither African Theology?" to Edward Fashole-Luke et al. eds. *Christianity in Independent Africa*. London: Rex Collings, 1978.

Vandervelde, George. "Ecclesiology in the Breach: Evangelical Soundings," *Evangelical Review of Theology*, 23, no. 1 (1999): 29-51.

Van Engen, Charles. *God's Missionary People*. Grand Rapids, MI: Baker Book house, 1991.

Verdu, Sergio. "Fifty Years of Shannon Theory," In Sergio Verdu and Steven W. McLaughlin, *Information Theory: 50 Years of Discovery*. n. p.: IEEE Press, 2000: 13-34.

Volf, Miroslav. *After Our Likeness - The Church As the Image of the Trinity*. Grand Rapids, MI: W. B. Eerdmans Publishing Company, 1998.

------. *Exclusion and Embrace: A Theological Exploration of Identity, Otherness, and Reconciliation*. Nashville, TN: Abingdon Press, 1966.

------. "A Protestant Response to 'We Are the Church: New Congregationalism,'" *Concillium* 3 (1996): 37-38.

WalkingwithJesus.blogspot.com/2007/06/one-to-consider.html. Accessed July 20, 2013.

Walls, Andrew. "Eusebius Tries Again," *International Bulletin of Missionary Research* 24, no. 3, (2000): 105.

Walton, Robert G. *The Gathered Community*. London: Carey, 1946.

Ware, Kallistos. *The Orthodox Church*, rev. ed. London: Penguin Press, 1993.

------. *The Orthodox Way*. New York: St. Vladimir's Seminary Press, 1999.

------. "Incarnation and Church," Paper Presented at ICCOWE, Prague, August 23-27, 2000.

Warfield, Benjamin B. *The Inspiration and Authority of the Bible*. Philadelphia, PA: PRPC, 1948.

------. *Studies In Tertullian and Augustine*. New York: Oxford University Press, 1930.

Weaver, Warren and Claude Elwood Shannon. *The Mathematical Theory of Communication*. Chicago: IL: University of Illinois Press, 1963.

Weber, Max. *The Theory of Social and Economic Organization*. 1947.

Welch, Robert H. *Church Administration: Creating Efficiency for Effective Ministry*. Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers, 2005.

Wendel, Francois. *Calvin: Origins and Development of Religious Thoughts*. New York: Harper & Row, 1963.

Williams, George H. "A People in Community: Historical Background," in *the Concept of the Believers' Church*, ed. James Leo Garrett. Scottsdale, Pen.: Herald, 1969: 102.

-----, "The Believers' Church and the Given Church," in *the People of God: Essays in the Believers' Church*, ed. Paul Basden and David S. Dockery. Nashville, TN: Broadman, 1991: 325-332.

Woods, David D. and Erik Holinagel. *Joint Cognitive Systems: Foundation of Cognitive Systems Engineering*. Boca Bato, FL: Taylor & Francis, 2005.

Wolfson, Henry A. *The Theology of the Church Fathers: Faith, Trinity, Incarnation*. Cambridge: MA: Harvard University Press, 1970.

www.catholic-forum/saints/pray/0027.htm. Accessed July 20, 2013.

[www.google.com/search-The Shannon-Weaver Communication Model](http://www.google.com/search-The+Shannon-Weaver+Communication+Model)., Accessed January 7, 2014.

[www.lifeondovebeach.word press.com/2011/11/05/William-Temple-about-humility](http://www.lifeondovebeach.wordpress.com/2011/11/05/William-Temple-about-humility). accessed on June 27, 2013.

www.wikipedia.org/wiki/prayer-of-saintFrancis. Accessed July 20, 2013.

Yukl, Gary. *Leadership in Organization, 5th. ed.* Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2003.

Zizioulas, John D. *Being As Communion: Studies In Personhood and the Church*. Crestwood, NY: St. Vladimir's Seminary Press, 1985.

“ዶ/ር አሳዩኸኝ የጻፈው ይህ መጽሐፍ ለቤተ ክርስቲያን፣ ለክርስቲያን መሪዎች፣ ለመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች፣ እንዲሁም ለክርስቲያኖች ሁሉ እጅግ ጠቃሚ ስለሆነ፣ እኔ ራሴ እንዲኖረኝና ለሕይወቴና ለአገልግሎቴም ልጠቀምበት እደምራልግ ሁሉ፣ እናንተም እንድትጠቀሙበት እመክራለሁ።”

✧ አቶ ሽፈራው ወ/ሚካኤል (የቀድሞ የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሕብረት - የቦርድ ሊቀ መንበር)

“በዶ/ር አሳዩኸኝ የተጻፈው ይህ መጽሐፍ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤቶች፣ በኮሌጆች፣ በሴሚናሪዎች፣ ሊዳሰሰ የሚገባና፣ ለመሪነት አገልግሎት በመዘጀት ላይ ያሉ ታዳጊ መሪዎች፣ በቤተ ክርስቲያን አመራር ላይ ያሉ መሪዎችና፣ በማንኛውም የሥራ መስክ በአመራርና አስተዳደር ላይ ያሉ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊያከብሩትና ሊያጠኑት የሚያስፈልግ መጽሐፍ ነው። ይህ መጽሐፍ ራሳችንን ለመፈተሽ የሚረዱን ሐሳቦች የያዘ ነው።”

✧ አቶ ሙላቱ በላቸው (የቀድሞ የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሕብረት - የቦርድ ሊቀ መንበር)

“ፓስተር አሳዩኸኝ በዚህ መጽሐፍ ብዙ ጠቃሚ የሆኑ የቤተ ክርስቲያን አመራርን ይጠቁማል። ጥልቅ በሆነ አገልግሎትና ግልጽነት ባለው መንገድ አቅርቦልናል። ቤተ ክርስቲያን ያለችበትንም ሁኔታ በግልፅ እንድናይ ይረዳናል። ይህ መጽሐፍ በአገልግሎት ለቀደም ሆነ ለአዲስ መሪዎች ምረትን የሚሰጥ በመሆኑ፣ ሁሉም መሪና አገልጋይ ለኖረው የሚገባ መጽሐፍ ነው።”

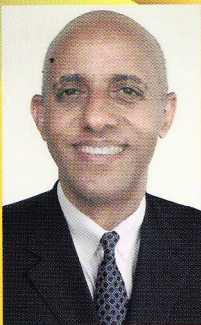
✧ አቶ ጌታቸው ዘርጋው (የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሕብረት በአውሮፓ - የቦርድ ሊቀ መንበር)

“በክርስቶስ ወንድማችን ፓስተር ዶ/ር አሳዩኸኝ የተጻፈው የአመራር ሌጋሲን በተመለከተ በርካታ ጉዳዮችን የሚዳስሰው ይህ መጽሐፍ እንደየሁኔታው አንባቢን ያስተምራል፣ ይመክራል፣ ያበረታታል፣ ደግሞም ይቀነጥጣል፣ አመለካከትንና አካሄድንም ያስመረምራል፣ ጥያቄን ይጭራል፣ ሥነ መለኮታዊና አገልግሎታዊ ውይይትን ይጋብዛል፣ ያነጋግራል፣ ለምሳሌም ያነሳሳል ብዬ አምናለሁ። በአንባቢያን ሕይወት ውስጥ አዎንታዊ ለውጥን በማምጣት እግዚአብሔር እንዲከብርና ውጤታማ እንዲሆን ምኞቴም፣ ጸሎቴም ነው።”

✧ ፓስተር ተስፋዬ ጋቢሶ (የሐዋሳ ሙሉ ወንጌል አማኞች ቤተ ክርስቲያን)

“ይህንን የወንድማችን የዶ/ር አሳዩኸኝን መጽሐፍ ያነበብኩት በታላቅ ተመስጦ ነው። መጽሐፉ ለአንድ ጊዜ ንባብ ሳይሆን ለጥናትና ለውይይት ግብዓትነት በሚመች መንገድ የተዘጋጀ ነው። እኔ በግሌ እንዲህ ዓይነቱን መጽሐፍ የቤተ ክርስቲያንን የመሪነት አገልግሎትና የአካዳሚክ መሪነትን ኃላፊነት ስጀምር አግኝቼው ቢሆን ኖሮ በአገልግሎቴና በሥራ ኃላፊነት ሳላለፍኩት ጊዜ እንዴት በጠቀመኝ ነበር። እንግዲህ በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ ያሉ ሁሉ እንደኔ እንዳይቆጩ መጽሐፉ ይኸው!!!”

✧ ፕሮፌሰር ዝናቡ ገ/ማርያም (የቀድሞው የሐዋሳ ዩኒቨርሲቲ - ማሥራች/ ፕሬዚደንት)

ፓስተር አሳዩኸኝ በርካ በተሰማቸው የወንጌል አደራ በኢትዮጵያና በውጭ አገሮች የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትን በብዙ ትጋትና ታማኝነት ሲያገለግሉ የኖሩ ታላቅ የእግዚአብሔር ሰው ናቸው። ባለፉት ዘመናት በኢሻሱ፣ በቃለ እግዚአብሔር አንባቢያን ማህበር፣ የኢ. ክ. ሕ. ቤተ ክርስቲያን በናይሮቢ ኬንያ ፣ ዋና መጋቢ፣ የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ሕብረት ፣ ዋና ጸሐፊ፣ እና የኢ. ክ. ሕ. ቤተ ክርስቲያን በሎስ ኤንጅልስ ፣ ዋና መጋቢ በመሆን ሲያገለግሉ ቆይተዋል። በቅርቡም Legacy of Leadership International የሚባል መንፈሳዊ ድርጅት መሥራችና ፕሬዚደንት ናቸው። ፓስተር አሳዩኸኝ ከባለቤታቸውና ከሁለት ልጆቻቸው ጋር በደንቨር፣ ኮሎራዶ ውስጥ ይኖራሉ።